

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

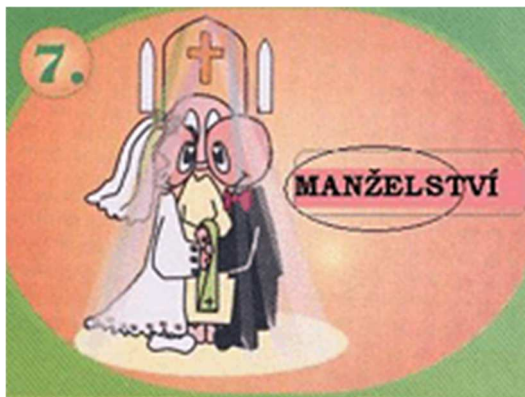

Číslo 11/2016

Prosinec 2016

Svátost manželství je pro lidi fascinované láskou

"Na co papír, když se můžeme mít rádi i bez něj?" jsem mnohokrát slyšel z úst mladých lidí. Fenomén soužití na zkoušku či předmanželské smlouvy je známý, ale ještě jsem nepotkal mladé lidi, kteří by se rozhodovali vstoupit do manželství pouze načas s tím, že později změní partnera, jak se běžně mění zaměstnání.

Všichni, které potkávám - a díky kurzům přípravy na manželství jich opravdu není málo - jsou přesvědčeni, že právě oni mohou zvrátit nepříznivé statistiky rozvodovosti, neboť jsou přesvědčeni o vzájemné lásce a touží, aby právě jim to vyšlo. V té chvíli nevnímají rozvod jako velké právo a projev svobody člověka. Právě naopak, vnímají ho jako absurdnost, a pokud na

něj pomyslí, tak pouze s obavou, aby se to nestalo právě jim. Odkud se bere tento optimismus? Pokud ho nechceme povrchně připsat pouze blouznění prvotní zamilovanosti, můžeme v něm vidět stopu Boha v nás. Důvěru v jiné, ochotu milovat bez hranic. Tak to Bůh naplánoval od počátku, když stvořil

člověka jako muže a ženu. Manželství není jen povinnost, ale velký dar, který s sebou nese i velké poslání a úkoly.

Kříž bez Kristova těla

Právě proto ho Kristus vyzvedl a udělal z něj svátost Nového zákona. Pro mnohé může znamenat pouze to, že je třeba přijít do katolického kostela a vykonat předepsaný oddací obřad. Podstata svátosti manželství však tkví mnohem hlouběji. Kdysi se mě jeden snoubenecký pár zeptal, zda si mohou na vyjádření manželské přísahy přinést k sňatku kříž bez Kristova těla. Řekl jsem, že v principu ano, ale zajímal mě důvod. Dostal jsem zvláštní odpověď: "Chceme ten den prožívat jako naše velké štěstí a radost. Jak se můžeme zároveň dívat na tolik utrpení, jakým je smrt na kříži?"

V té chvíli jsem si uvědomil, jak je důležité vnímat souvislost mezi štěstím manželů a Kristovou smrtí na kříži. Láska je nejdůležitější skutečnost lidského života. V hlubokém vztahu muže a ženy je téměř nejhmatatelnějším způsobem přítomna a proto dokáže probudit velké prožití štěstí. Každý mezilidský vztah má však i své ohrožení v podobě vlastních limitů, slabosti či selhání. V člověku vzniká napětí: na jedné straně naše srdce touží po totální, hluboké a věrné lásce, na druhé straně nemá žádné záruky, že mu ten druhý takovou lásku dokáže dát nebo že on sám bude schopen takovou lásku předat. Proto je velký rozpor mezi touhami zamilovaných, kteří vstupují do trvalého svazku manželství s přesvědčením, že právě jim to vyjde, a krutou statistikou rozvodovosti, podle níž se už i u nás více než polovina těchto odvážlivců tvrdě zklame.

Láska je vždy možná

Kristu proto tak velmi záleželo na vztahu muže a ženy, protože dobře zná rozpor mezi touhou srdce a našimi limity. To, že pozvedl manželství na svátost, neznamená pouze ustanovení, aby muž a žena uzavřeli manželství přesně stanovenými úkony za přítomnosti svědků a společenství Církve, případně jeho zástupce. Svátost manželství znamená, že láska muže a ženy je viditelným znamením Boží lásky k člověku. A Boží - Kristova láska je přesně taková, po

jaké touží každý zamilovaný: svobodná, bezpodmínečná, trvalá a plodící nový život. Ježíš během svého fyzického pobytu na zemi neprojevoval lásku lidem proto, protože byli úspěšní, bohatí nebo krásní, nebo proto, že by chtěl zahnat vlastní samotu, nebo by potřeboval od lidí nějakou službu. Právě naopak, přišel nám říct, že nás miluje láskou Otce, kterému záleží na dobrých i špatných, na chudých i bohatých, spravedlivých i hříšnicích. Kristus miloval nejen tehdy, když ho poslouchaly zástupy a následovali učedníci, nejen když ho chtěli

ustanovit za krále, nebo mu projevovali úctu. To vše rád přijímal, ale jeho láska nebyla výměnou za to, co dostal, a proto ani nepřestala, když se okolnosti náhle změnily. Celým svým životem ukázal, že láska je možná i tehdy, když přijdou nedorozumění, když se setká s chladem a nezájmem, je možná při zapření přítelem, při zradě, ubližování, ponižování. Láska je možná i tehdy, když si vytrvalost v ní vyžaduje oběť vlastního života.

Ptal jsem se mnoha snoubenců, zda si přejí mít po svém boku životního partnera, který by byl ochoten dát za ně a jejich společné děti i život. Vždycky mi spontánně odpověděli: ano. A přesně to udělal Kristus na kříži. Pohled na jeho tělo na kříži tedy není narušením svatební radosti, ale jedinou zárukou, že to, co se při sňatku děje, má opravdu smysl. Je zárukou, že manželský slib věrnosti v dobrém i zlém, ve zdraví i nemoci, ve štěstí i neštěstí, který je podstatný pro uzavření svátosti, není ze strany muže a ženy pouze nenaplnitelnou touhou, chvilkovým sebeklamem, opiem, které přestane účinkovat při prvních větších potížích, když láska začne i bolet.

Ideál versus realita

Ne náhodou celé dějiny spásy, které nám odhaluje biblické poselství, neustále nacházejí v obrazech silné propojení mezi láskou Boha k člověku a manželstvím muže a ženy. Svátost manželství je smlouva, která, jestliže je postavena na vztahu obou aktérů s Bohem, nemá ani zdaleka pouze právní podobu "papíru", jakéhosi potvrzení výsledku, ale je trvalou iniciativou lásky k obrazu Boží lásky ke stvoření. Tehdy již není jedno, jestli muž a žena žijí "bez papíru", pokud oddací obřad není pro ně pouze vnější záležitostí, ale okamžik skutečného rozhodnutí sjednotit se se zdrojem lásky a čerpat posilu z tohoto zdroje den co

den a za všech okolností. V této souvislosti se již podstatné známky svátosti manželství, jednota a nerozlučitelnost, nejeví jako omezení možností, ale jako vrchol lásky, kterého mohou muž a žena dosáhnout v limitovanosti svých těl určených k výhradnímu sjednocení a bude propojena na hloubku lidské duše toužící po trvalosti vzájemného naplnění.

Každodenní zkušenost svědčí o tom, že tyto touhy jsou více ideálem než reálnou možností lidských sil. Proto při povýšení manželství na svátost jde nejen o zviditelnění Boží lásky v lásce muže a ženy, ale i o posilu, která se manželům dává, pokud dají Kristu reálný prostor ve svém vztahu. Svátost manželství nezavazuje manželství ohrožení a potíží. Ukazuje však manželům jistotu, že Boží život je silnější než smrt. Svátostné manželství není konečným a klidným přístavem lásky, ale cestou k plné lásce nebo školou lásky, ke které patří i těžké zkoušky. V nich se věrnost jednoho z manželů může stát pozeňnanou misí za člověka, který byl na začátku cesty adresátem největších citů lásky a naděje. Tato etapa si možná bude vyžadovat hodně námahy, možná i odloučení, které zná i právní řád Církve a respektuje ho ve formě manželské rozluky. Právě tehdy se může zvýraznit další aspekt účasti manželů na Boží lásce, a to podpora společenství. Křesťanské společenství je totiž povoláno pomáhat těmto osobám, aby křesťansky prožívali svou situaci, věrni svému manželskému svazku, který zůstává nerozlučitelný.

Láska, která zachraňuje

Ještě jako jáhen jsem pochovával manžela starší ženy, která se u mě po pohřbu zastavila, aby mi vyprávěla svůj příběh: velká prvotní láska, velké zklamání, manželův sklon k alkoholu, mnoho bolesti a dramatických situací. V tom všem však spočívala její stála touha zůstat věrná manželskému slibu až do konce. Myslím si, že nikdy nezapomenou na její slova o posledních chvílích manžela na smrtelné posteli: "Strašně mě mrzí, jaký jsem byl na tebe zlý," říkal tichým hlasem držíc ji pevně za ruku. "A vím, že je už pozdě. Ale i tak ti chci říct, že jsi jediný člověk, který mi pomohl uvěřit, že jsem opravdu milován. Děkuji ti, že mohu odejít na druhý svět s poznáním, že existuje skutečná láska." Byla to pro ni nejkrásnější chvíle manželství. "Zapomněla jsem v ní na všechnu bolest, kterou jsem v našem

manželství prožila." Ne každý manželský vztah musí projít podobným dramatem, ale žádný upřímný vztah není bez potíží a překážek. Svátost manželství je svátostí zachraňující lásky. Není pro všechny, ne všichni jí dokáží rozumět. Je pouze pro ty, kteří se dají fascinovat Kristovou láskou. Bez ní by svátostný obřad zůstal pouze úředním úkonem, příliš komplikovaným získáním »papíru« či folklórním zvykem. Pro ty, kteří uvěří, že Bůh má moc uzdravovat bolest a vzkřísit k novému životu, je však začátkem cesty k extázi a hloubce lásky, kterou Bůh připravil pro každé lidské srdce.

(podle KN)

Ticho, ve kterém říkáme Bohu své "ano"

Ztišení se před Bohem nám dovoluje být pozornější na slyšená slova. Maria řekla své "ano" Bohu, aniž by věděla, jaké z toho budou pro ni plynout výhody či nevýhody. Souhlas v ní zvnitřňuje ticho a uschopňuje ji být pozornou posluchačkou Boha.

Prorok Izaiáš nás vyzývá, abychom byli bdělí a zároveň aktivní při očekávání Pána: "Připravte cestu Pánu, vyrovnajte mu stezky! Každá dolina se vyplní a každá hora a kopec sníží... A každé tělo uvidí Boží spásu" (Lk 3, 4 - 6).

Jsmе učedníky ne většími jak náš učitel a měli bychom každý den očekávat od

něj slovo, které je pro nás duch a život. Poslouchání, ztišení se před Bohem nám dovoluje být pozornějšími. Nejde jen o vnitřní ticho, které vyplývá z podrobení vášní a odstranění neuspořádaných pout k světu vzruchů, podnětů a hluku, ale o ticho slov, které slouží na ztišení se před slovem.

Ticho nás nejenže činí pozornými vůči Božímu slovu, ale ještě příměji nás připravuje k poslouchání tohoto slova. Musíme si uvědomit, že před Bohem nejsme a nikdy nebudeme více než chudí. On je bezpochyby jediným skutečným znamením naší ubohosti. Slova, která adresujeme Bohu, nám mohou poskytnout klamný obraz nás samých a živit v nás iluze. Pravdivěji než slova nás uvede ticho do: "Beze mne nemůžete nic udělat" (Jan 15, 5). Příliš mnoho slov nám připomíná naši vlastní ubohost a neschopnost mluvit s Bohem.

Poslouchat a mluvit s Bohem

Kdysi dávno lid Izraele akceptoval, že Mojžíš k nim mluví, ale zároveň se obávali poslouchat Boží slovo: "Ty k nám mluv a budeme tě poslouchat. Ať s námi nemluví Bůh, abychom nezemřeli!" (Ex 20, 19). Od doby, kdy se Boží slovo vtělilo do osoby Krista, se všechno změnilo. Ticho nám zároveň připomíná, že "ani nevíme, oč se máme vhodně modlit. A tu Duch sám se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit." (Řím 8, 26). Duch Svatý nás vždy dovede k tomu, abychom v našich modlitbách udělali několik tichých přestávek. Před příchodem Mesiáše nepřestával svému věrnému lidu Bůh říkat: "poslouchej, Izraeli" (Dt 6, 11), jakoby to nebylo až po dlouhém poslouchání, kdy lid mohl zaslechnout ztělesněné slovo.

Na konci Starého zákona, jednoho dne, Panna zaslechla. Stala se blahoslavenou ne proto, že byla vyvolená být Matkou Boží, ale právě proto, že poslouchala Boží slovo a zachovávala ho.

Ticho může být více než jen podmínkou k zaslechnutí Božího slova a uvědomění si vlastní ubohosti, ale může se stát jazykem, výmluvnějším a pravdivějším než samotné slovo. Svatý Jan upozorňuje na nebezpečí neupřímnosti slov, když píše: "Nemilujme jen slovem a jazykem, ale skutkem a pravdou" (1 Jan 3, 18). Ticho, které dobrovolně dodržujeme před Bohem, může vyjadřovat naše upřímné uvědomění, že sami si nikdy nevystačíme.

Podvolit se Božímu záměru

Kromě rozpoznání naší neúplnosti ticho vyjadřuje i úplné podvolení se Božímu záměru. Když Kristus otevřel svůj lidský život Bohu: "Ať se stane tvá vůle." Nejlépe to vyjádřil svým mlčením. Nepotřeboval říct ano, protože on sám byl "ano", jak to zaznamenává Apokalypsa, která ho nazývá - Amen. Bezpochyby byly dlouhotrvající Kristovy modlitby před úsvitem v samotě tichým ano. Sv. Jan od Kříže zdůrazňuje, že jazyk, který Bůh preferuje, je láskyplné ticho. Ticho vyjadřuje naše přivolení Božímu záměru. Souhlasem chceme říci, že si nemůžeme klást podmínky ani žádat vysvětlení: "Já vždycky dělám, co se líbí

jemu" (Jan 8, 29). Ticho, které je souhlasem, může být zároveň i žádostí. Během Ježíšova působení nacházíme množství nemocných, kteří se bez jakékoli žádosti vrhali do jeho stínu. "Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi" (Mt 11, 28).

Modlitba ticha inspirovaná Bohem

Baltazar Alvarez, zpovědník svaté Terezie, se v roce 1567 po šestnácti letech diskurzivní meditace rozhodl pro tišší způsob modlení. Řekl, že při této příležitosti dostal: "Nové, povznesené srdce, zbavené všech kreatur a posílené odvahou žít s křížem v práci i zkouškách, pokud to chce Bůh." Alvarez se domnívá, že tento způsob modlitby: "Rozpaluje horlivost, rozněcuje laskavost, upevňuje poslušnost, uvěžňuje v poníženosti."

Modlitba ticha bude ještě více inspirovaná Bohem, pokud se pokusíme následovat slova a gesta Ježíše Krista. "Přicházejte k němu,

k živému kameni, který lidé sice odhodili, ale před Bohem je vyvolený a vzácný" (1 Pt 2, 4). Často právě hledíc na scény z Kristova života žádá od nás Duch Svátý, abychom se uklidnili a stáli jako ubožáci, aby nás účinněji dovedl k napodobování "toho, v němž má Otec zalíbení". Od tohoto postoje jasněji rozeznáme všechny potřeby odříkání a šlechetnosti, které jsou vlastní Kristovu jednání.

Modlitba ticha nás vystavuje jeho působení tak, že během dne už nebudeme mít problém sladit modlitbu s jednáním. Ticho, které nám v modlitbě otevřelo srdce tajemství historického Krista, nám otevře srdce tajemství Krista konajícího v dnešním světě a žijícího v našich bratrech a sestřích. A duchovní život znovu najde svou jednotu a sílu, protože v konečném důsledku se stává závislý na Bohu, který v našem tichém očekávání vše sjednocuje.

(podle KN)

Hle, činím něco nového a už to raší. Nevíte o tom? (Iz 43,19)

Někde hluboko v člověku je zakódováno, že se rád těší z něčeho nového. Je plný očekávání. Dychtí po tom, zda se naplní sliby a plány. Bezpochyby, vánoční čas nese v sobě tuto tajemnost. Nejen děti, ale lidé obecně očekávají, jaký dárek na ně čeká.

USPĚCHANÝ ROK se chýlí ke konci, ale Vánoce zastavují prchající čas. Možná máme před očima obraz zasněžené krajiny, kterou pozorujeme z okna domu. Sedíme zabalení v dece se šálkem horkého čaje a sledujeme, jak se venku všechno zpomaluje. Zřejmě jedna z představ, na kterou se člověk těší. Upřímně řečeno, těšíme se na vánoční čas a nazýváme ho čas

Vánoc, kouzelný čas; čas překvapení, ale jako křesťané používáme ještě hezčí termín - čas pokoje.

Jeden kněz, který zpovídal v Itálii, připomínal penitentům slovní hříčku: "Nezaměňujte Roma (Řím) s Rumor (hluk, neklid). Žijte v Římě, ne v neklidu!" Pokud jsme se těšili na čas klidu, nedovolme, aby nám byl tento dar ukraden. Pokud dar není darován z čistého úmyslu a dobrého srdce, ztrácí se jeho smysl. I Bůh je ten, který obdarovává v tomto čase. Pokud je člověk schopen obdarovat jiného, o co víc to přísluší Bohu. Kniha proroka Izaiáše zachycuje Boží příslib: "Hle, činím něco nového a už to raší. Nevíte o tom?" (Iz 43,19). Krátká věta, která nám může pomoci zastavit se a zamyslet se nad darem, který přichází od Pána. Zastavme se na chvíli u každého slova a vnímejme, jak se Bůh dotýká našich srdcí.

HLE

Hned v úvodu verše nás vyrušuje krátké citoslovce "hle". A je dobré, že nás vyrušuje, protože právě takový je jeho význam. Více než 160-krát se ve Starém zákoně nachází hebrejský termín *hineni*, jehož smyslem je vyrušit a zastavit čtenáře. Boží slovo vyrušuje člověka. Ne proto, aby ho znechutilo, odradilo ho, nebo aby mu ublížilo, ale proto, aby ho vytrhlo z jeho typického stereotypu. Autor listu Židům tedy právem napíše: "Slovo Boží je přece plné života a síly,

ostřejší než každý dvojsečný meč: proniká až tam, kde se dělí duše a duch, klouby a morek, a pronáší úsudek i nad nejnvtitnějsími lidskými myšlenkami a hnutími." (Žid 4, 12). Bůh se dotýká našeho zaběhnutého života, s námi připravenými plány a scénáři, a vyrušuje nás slovy: Zastav se! Upři svůj zrak na to, co je podstatné, co ti chci ukázat a říct! Krátké "hle" nutí člověka k postoji naslouchání, sledování, vnímání.

JÁ ČINÍM

Pokud jsme si mysleli, že je mnoho, pokud se předchozí slovo opakovalo ve Starém zákoně více než 160-krát, tak se mýlíme. U slova "dělat - činit" překračujeme hranici 2 600 použití. Již od prvních veršů Knihy Genesis je Bůh ten, kdo činí, tvoří. Bůh tvoří skrze slovo. Když on řekne, dějí se velké věci. Každý ze šesti dnů popisu stvoření začíná: "Bůh řekl". On řekl a stalo se. Svým slovem tvořil každý den něco nového: světlo, oblohu, zemi s rostlinami, slunce a hvězdy, zvířata a nakonec člověka.

Bůh je aktivní. On přichází s iniciativou. Zaplňuje prázdná místa. Dává smysl tam, kde chybí. Netvoří něco špatného. Právě naopak. Jeho díla jsou krásná a potěšují. "A Bůh viděl, že je to dobré."

NĚCO NOVÉHO

Bůh není plagiátor. Nekrade nápady, neopisuje. On tvoří nové (pokud chceme použít vhodnější termín: on kreuje). Vynálezce není uctíván, pokud vytvoří to, co už známe. Jsme zvyklí na titulky v novinách se slovy: Exkluzivní! Bombastická zpráva! Neuvěřitelné! To jste ještě neviděli! Kolik tisíců těchto výkřiků bychom museli použít, abychom popsali Boží "vynálezy"? Tak i žalmista ve velkém obdivu vysloví: "Všechna tvoje díla jsou hodná obdivu a já to velmi dobře vím" (Ž 139,14). Novost je spojena s očekáváním. V posledním prosincový den neočekáváme starý rok. Naopak. Očekáváme to, co nám přinesou nového dny nastávajícího roku. Jsme v napětí. Můžeme však být klidní, protože máme jistotu Boží přítomnosti. Během přání si přejeme štěstí, zdraví, Boží pomoc a ochranu, aby nás doprovázely na každém kroku. Pokud Pánu svěříme to, co je nového, uvěříme jeho prozřetelnosti - tomu, že každý den

budeme kráčet životem, který nám on bezpečně připravil (jak zní i titul jedné knihy V jeho šlépějích).

UŽ TO RAŠÍ

Zrno zaseté do země, dříve než se změní na strom či rostlinu, musí logicky klíčit a růst. V čem je síla tohoto obrazu? V poražení překážek. Poslední věta ve Skutcích apoštolů popisuje apoštola Pavla, který "hlásal Boží království a učil o Pánu Ježíši Kristu se vši odvahou a bez překážek" (Sk 28,31). Tak jako zrno, které klíčí, musí prorážet tvrdost půdy, tak i člověk ve svém životě překonává překážky. Říká se, že každá překonaná překážka zoceluje charakter. Člověk se učí na chybách a stává se více opatrným a prozíravým. To, co podtrhuje náš úryvek, není ledajaké klíčení. Děje se to "ted". Je to podstatný moment, který podtrhuje důležitost situace. V podobném smyslu lze číst výraz "dnes", který se používá v evangeliu podle Lukáše. Není to nějaký nejasný, neidentifikovatelný čas. Právě naopak. Je to čas "nyní", když se dějí velké věci v životě člověka: "Dnes jsme viděli obdivuhodné věci" (Lk 5,26); "Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat ve tvém domě!" (Lk 19, 5); "Dnes budeš se mnou v ráji" (Lk 23,43).

NEVÍTE O TOM

Doposud jsme byli pasivní. Něco se dělo, tvořilo se to, klíčilo to, ale od nás se nežádalo nic. Ale s posledním slovem přichází pozvání, nebo možná výtka: "nevíte o tom?", která nás má vytrhnout z lenosti a pozvat k aktivitě. Máme být svědky toho, co Bůh dělá. Nelze nevidět, že Bůh je protagonistou života. Čas, který prožíváme, má být i velkým probuzením a vytrhnutím z našeho zaběhnutého způsobu života. Nevidíme, kolik toho pro nás Bůh dělá? Nevšímáme si toho, protože nemáme čas, nebo existuje prostě tolik povinností, které "musíme" udělat a pak jsme už tak unavení, že není síly na to, abychom upřeli pohled k Pánu. Využijme tento čas k tomu, abychom více hledali Boha v dílech, která stvořil.

Tuto myšlenku ještě více podtrhuje fakt, že použité sloveso *jáda* neznamená ani tak "vidět, pozorovat" jako spíše "poznat, rozpoznat". Jakoby autor biblického textu chtěl vyčíst svým posluchačům ne to, že by snad neviděli nebo byli slepí, ale spíše důsledek: vidíte, hledáte, ale přesto neznáte, nechápete, není vám to jasné. Toto sloveso

může mít dokonce i intimní význam dokonalého poznání bytostí. Bůh nás zná úplně, do hloubky. Jaká bude naše reakce? Chceme Boha znát jen povrchně, částečně, nebo naše duše touží po tom, aby se co nejvíce přiblížila ke svému Stvořiteli? S pomocí citátu od proroka Izaiáše jsme se zastavili, abychom společně obdivovali sílu slova Páně. Vánoční čas je dobou, kdy si více všímáme toho, co je nového, toho, co nás překvapilo, toho, který nově přichází na svět, aby nás obdaroval pokojem. Přejme si pěkné a požehnané svátky, v nichž ať je středem Kníže pokoje, který nám přináší smysl a naději do našeho života.

(podle KN)

Na Vánoce se těší nejvíc děti

Výjimečným událostem v rodině věnujeme čas a prostor, a to nejen jejich prožití, ale i náležitě přípravě na jejich slavení. Narození Ježíše patří k nejdůležitějším oslavám v rodině, je úžasné, jak se děti umí těšit na Vánoce. Touha, očekávání, příprava - to je hlavní náplň adventu. Prožívání tohoto období je od rodiny k rodině rozdílné, dává však dobrý prostor pro kreativitu.

Ještě stále se najde dost manželů, kteří mají odvahu přijmout do své rodiny více

děti. Každá taková rodina vytváří sama o sobě společenství, kde se i svátky slaví mnohem zajímavěji. Jak se to dá při tolika rodinných povinnostech a v dnešní uspěchané době realizovat?

V první řadě rodiče čeká rozhovor s dítětem o původu a smyslu adventu, vysvětlení přiměřené věku o příchodu Ježíše do našich srdcí, které mají být čistá, plná dobra a lásky.

Vzdát se něčeho nebo dělat více

Předsevzetí během adventu se většinou týkají zříkání se sladkostí, televize, počítačových her a podobně. Významnější cestou je však dělat něco navíc.

Něco, na co během běžných dnů není čas. Dobrou možností je zapojit se do pomoci potřebným - příprava a výdej stravy pro lidi bez domova, sbírka šatstva pro sociálně slabší rodiny nebo obyčejná pomoc starší sousedce s nákupy či vánočním úklidem. Nebojte se projevit svou pohostinnost a pozvat osamělého člověka z vašeho okolí k vám domů na oběd.

Ve vícedětných rodinách se takové aktivity mohou nasměrovat i dovnitř rodiny. Pěkný je nápad "Adventních andělů" - v rodině si její členové navzájem vylosují někoho druhého. Každý anděl se potají modlí a projevuje lásku druhému. Velké odhalení andělů přichází během Štědrého dne.

Předvánoční čas může být také příležitostí k přehodnocení našich zlovyků v rodinné komunikaci - křik, obviňování, vyčítání chyb, stěžování. Zkusme se přeladit na pěstování jazyka lásky, úcty a zájmu o druhého.

Používání symbolů

K adventní době již neodmyslitelně patří věnec - kruh symbolizuje rodinu usazenou kolem stolu. V některých rodinách si zavedli rozvrh, kdo bude zapalovat svíčky na věnci při večerní modlitbě, aby mezi dětmi nevznikaly neshody. Mezi dětmi je velmi vítanou pomůckou i adventní kalendář, a to nejen ten čokoládový z obchodů. Vlastnoručně vyrobený s kapsičkami, kde se dají skrýt různá drobná překvapení, je mnohem zajímavější. A nemusí jít jen o hmotné drobnosti - citát z Písma nebo výzva k dobrému skutku jsou zpestřením. Nasbírané dobré skutky mohou děti na Štědrý den přinést Ježíši jako dárek k narozeninám.

Jesličky se dají pěkně zakomponovat do přípravy s dětmi - každý večer si u modlitby projděte den a za dobrý skutek vložte do jesliček kousek měkké látky, vaty či obyčejný mech, aby se Dítěti dobře leželo.

Během večerní modlitby (ale klidně i po cestě do školy nebo na kroužek) se mnohým rodinám osvědčilo zpívat adventní písně nebo si pustit zpívaný Anděl Páně či Rorate Caeli.

Mše svaté a Betlémské světlo

Velkou výzvou je vzít celou rodinu na rorátní mši svatou. I kdyby se vám to podařilo během adventu jen jednou, stojí to za to. Atmosféra při světle svíček okouzlí a připraví děti na prožívání tajemství, i když jsou ještě malé. Následující rok to budou možná právě ony, co vás budou povzbuzovat k účasti na ranních mších.

Skauti se každoročně postarají o to, aby i do našich kostelů dorazilo světlo přímo z Betléma. Když si ho přinesete domů, podělte se s ním i se sousedy. Zazvoňte i tam, kde netušíte, kdo vám otevře. Může to přinést srdečnost a otevřenost do sousedství.

Modlitba

Vhodnou může být modlitba radostného růžence, pro menší děti omalovánky k jeho tajemstvím. Velmi pěknou tradicí je modlitba předvánoční Novény. Děti jsou velmi vnímavé a citlivé a právě tato úcta je umí vtáhnout do

prožívání událostí před narozením Ježíše. Obraz Svaté rodiny putuje z příbytku do příbytku, od rodiny k rodině a je to velká událost, když právě vaše rodina přijme sv. Josefa a Pannu Marii, která nosí pod srdcem očekávané Boží Dítě.

Adventní doba je nabídkou ztišit se, vstoupit do sebe. Lze to udělat společně v kruhu rodiny. Vyhradte si den v týdnu, kdy se shromáždí celá rodina a každý se v tichosti, ale přece spolu, pohrouží do čtení Písma svatého, životopisu světce nebo jiné duchovní literatury dle vašeho gusta. Pro děti je široká nabídka různých knih či pracovních sešitů s nálepkami s vánočním příběhem.

Nechte se inspirovat a pokud jste doposud ve vaší rodině neměli adventní zvyky, máte příležitost je letos nastartovat. Ať přinesou hodně pokoje, lásky a dobra každé rodině nejen během adventu.

(podle KN)

Přáním vyjadřujeme to, co je pro nás prvořadé

Před Vánoce se konají různé aktivity pro děti. Mezi oblíbené patří psaní dopisů Ježíškovi. V nich děti vyjadřují svá přání. Tyto dopisy hovoří mimo jiné i o tom, jakými hodnotami je sycený jejich malý svět. Mnohé však chápou, že některé dary se penězi zaplatit nedají.

Vánoce jsou obdobím lásky, když se navzájem obdarováváme. Darem vyjadřujeme svůj postoj, že obdarovaní jsou pro nás důležití. Možná je to

manžel, manželka, maminka, otec, sourozenci, prarodiče nebo přítel. Vánoce jsou prostě obdobím, kdy svým nejbližším chceme říci: "Jsi pro mě důležitý." Materiální dar vždy nemusí tlumočit to, co jsme chtěli skutečně vyjádřit. Zdraví se nedá koupit, láska zaplatit, radost uschovat v bance, život udržet navěky, pokoj

zúročit. Jsou to hodnoty, které oceníme až tehdy, když o ně přicházíme.

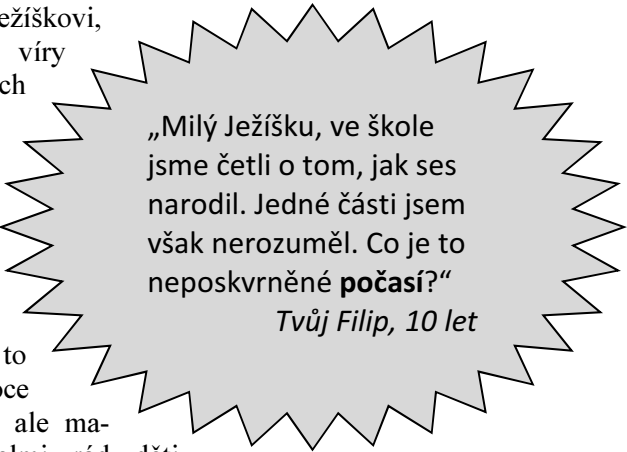
Jsou dary, které v obchodě nekoupíme

Určitě známe dětská vánoční přání. Nejčastěji prosí o autíčko, panenku, hračky, ty starší smartphony, značkové oblečení, prostě chtějí to, co často přesahuje možnosti rodičů. A rodiče ve snaze potěšit své ratolesti se snaží vyhovět jim ve všem. Kdosi jednou řekl moudrou větu: Dej svým dětem peníze a za peníze tě prodají. Materiální dar totiž není to, co člověka udělá opravdu šťastným. V dopisech, které děti píšou Ježíškovi, vyjadřují své touhy, prosby. Osmiletá Sandra chápe, že dar, o který prosí, se penězi zaplatit nedá: "Milý Ježíšku. Nežádám od tebe žádné hračky, mám jich dost. Jen tě prosím, vrať mi bratříčka, kterého sis vzal k sobě. Ty ho určitě nepotřebuješ, neboť v nebi máš dost jiných dětí. Bratříček mi velmi chybí. Tvá Sandra." Upřímný dopis, jehož prosba dojde asi každého. Děti jsou pokladem, který si chrání zřejmě každý rodič. Z lásky k nim by jim dal všechno. Jsou však duchovní dary, které je dobré do jejich

srdce naroubovat, dokud jsou ještě malé. Naučit je, že matérie není jediná hodnota, kterou by měli v životě žádat a vyhledávat.

Vděčnost a důvěra dětí

Dopisy, které děti píší Ježíškovi, jsou vyjádřením jejich víry v někoho, kdo splní jejich prosby, i když od rodičů často slyší rozhodné "ne", od Ježíška to jaksí nečekají. Sedmiletý Sam napsal Ježíškovi upřímný list: "Milý Ježíšku, určitě víš, že tě mám rád. Ale neříkám to proto, že přichází Vánoce a abys mi přinesl dárky, ale maminka říká, že máš velmi rád děti a já mám teprve šest let. Tak se těším, že mi přineseš auto na ovládání. Už předem ti děkuji. S láskou tvůj Sam."

„Milý Ježíšku, ve škole jsme četli o tom, jak ses narodil. Jedné části jsem však nerozuměl. Co je to neposkvrněné počasí?“

Tvůj Filip, 10 let

Jiný zajímavý dopis Ježíškovi, který nese i jistou radu: "Milý Ježíšku, dnes jsem šla po cestě k nám domů a skoro mě srazilo auto. Mamka se velmi lekla a já také. Takže, když k nám půjdeš přinést dárky, dávej si pozor, aby tě nesrazilo nějaké auto. Raději k nám přejdi po přechodu pro chodce. Tvá Michalka."

Někteří rodiče se svými dětmi navštěvují kostel, kde je betlém a v něm Ježíš v jeslích. Snaží se svým dětem vštípit projev vděčnosti za získaný dar a učí je, aby také obdarovali Ježíška. Rebeka z Čadce to pochopila po svém: "Drahý Ježíšku, prosím tě, abys mi pod stromeček přinesl kolo - růžový. Myslím, že jsem celý rok byla docela hodná. Já se ti také odměním a přinesu ti nějaké šatičky do jesliček. Tvá Rebeka."

Jsem "tvůj", jsem jedinečná bytost

Vánoce jsou svátky, kdy bychom měli myslet i na ty, kteří jsou osamoceni, v nemocnici, nemocní. Děti, přestože je často nepovažujeme za rovnocenné partnery, umí překvapit svou pozorností. "Milý Ježíšku. Na Vánoce bych si přál, abychom byli všichni zdraví a byli stále spolu. Pro sebe nechci nic, ale mohl bys něco přinést pro děti v Africe? Ty už víš, co je potěší. Děkuji. Tvůj Lukášek."

V dopisech Ježíškovi si všimněme jedné podstatné věci. Každé dítě svůj dopis ukončilo přívlastkem "Tvůj". Tvá Sandra, tvůj Lukášek, tvá Michalka. Možná úplně nechápou, co to znamená, ale vyjadřují tím svůj vztah. Přívlastek "tvůj" znamená, že s někým tvořím určitý vztah, tvořím tým. Ve vztahu k osobě to znamená, že pro někoho jsem jedinečná bytost a má mě rád. Kdyby tomu tak nebylo, tak bych ho neprosil o pozornost a on by nebyl ochoten pro mě něco udělat.

Období Vánoc je čas, kdy myslíme na ty, kteří v našem srdci mají prvenství. zkusme však darovat něco i těm, kteří až takovou přednost nemají, na které se dokonce zlobíme. Bůh totiž dary rozdává i nehodným a nedělá rozdíly. Pokud uvěřím této pravdě, stanu se i já velkorysým dárcem. Namísto počítání budu raději rozdávat. Pak se budu moci spokojeně podepsat pod duchovní list Bohu přívlastkem "tvůj"...

(podle KN)

Ukradené Vánoce

Francouzský filozof Gilles Lipovetský nazývá náš svět planetou konzumentů. Konzumujeme stále více služeb a konzumujeme je téměř všude. Komericializace téměř dokonale ovládla věci, zboží, kulturu, umění, čas, plození, život i smrt. Svátky, které měly původně náboženský význam, se mění na nákupní slavnosti a konzumní hýření. Takovými se staly i Vánoce.

Původní a hlavní poselství Vánoc je v našem křesťanském světě známé: narození Ježíše v Betlémě pomohlo lidem, aby lépe poznali, kdo je vlastně Pán Bůh. I předtím se Pán Bůh postupně dával poznávat lidem, ale nejlépe ho mohli poznat až v Ježíši Kristu. List Židům o tom říká: "Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh v minulosti našim otcům ústy proroků. V poslední době k nám promluvil ústy Syna" (Žid 1, 1 - 2). A Jan ohlašuje nejkrásnější zprávu dějin: "Slovo bylo u Boha a to slovo bylo Bůh... A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi" (Jan 1, 1 - 14). A sv. Pavel v listu Titovi píše: "Projevila se Boží milost, která přináší spásu všem lidem" (Tit 2, 11). Tyto krásné pravdy o Bohu a jeho lásce popisují evangelisté Matouš a Lukáš v reálných časových souvislostech, okolnostech a místech. Bůh se zjevil v Ježíši jako malé dítě narozené v chudobě. Zpočátku ho přijalo jen málo lidí. Až postupně, až později,

až když Ježíš vstal z mrtvých, až když dal posláni apoštolům, až potom stále více a více lidí poznává, že v Ježíši přišel Bůh k nám a že v Ježíši je Bůh - Láska a že kdo zná Ježíše, zná i Boha.

Když křesťané prvních století pohanům říkali, že Boží dítě se narodilo v betlémské stáji, bylo zavinité do plenek a uloženo v jeslích, pokládali to za nemožné. Celsus, římský pohanský učenec, zvolal: "Odneste ty pleny i ty jesle. To je nehodné Boha!" Zdálo se mu, že Bůh musí přijít na svět ne jako malé, bezbranné dítě, ale jako dospělý vládce v paláci. Pohané dokázali chápat pouze velikost Boha a jeho majestát. Nedočkali však pochopit lásku Boha, který z lásky k lidem přišel na svět.

Pravé poselství Vánoc ohlašuje svatá Církev od začátku až do dnešních dnů. Dnes je to však ztíženo tím, že svět nám ukradl Vánoce a udělal z nich kolosální instituci. Čím vším jsou dnes Vánoce? Staly se svátky pro obchod a reklamu. Celý rok jsme skrze média přesvědčováni, který výrobek je nejlepší, a poslední dva měsíce i v doprovodu vánoční hudby. Vánoční hudba zaznívá už několik týdnů v obchodních centrech, aby se prodalo co nejvíce zboží, protože v adventní době se rozhoduje o všem. Ne však o Bohu, ale o ziscích nebo celoročních ztrátách. Kdo nevydělá v těchto týdnech, prohrává. Pán Ježíš se narodil jako dítě v chudobě, které ukazuje, jak Bůh miluje lidi, a my jsme z chudoby udělali "zlatou horečku" a instituci, díky které se dá velmi dobře podnikat a vydělávat. S trochou ironie můžeme říci, že kdyby se dnes chtěl člověk ukryt před takovými Vánocemi, nemá šanci. Před dnešními Vánocemi se nedá skrýt. Jsou všude. Můžeme se ptát: Je v takových Vánocích ještě přítomen Bůh? Můžeme ještě říkat, že na Vánoce se zjevila Boží láska, aby změnila svět?

Různá Boží narození

Vedle obchodní náplně Vánoc existují i jiné projevy, které jsou více nebo méně vzdálené od podstaty Vánoc. Nabízí se nám jakýsi katalog různých typů Božího narození.

Je to *Boží narození folklorní*, které Betlémskou událost interpretuje folklorními, tradičními a jinými projevy. Ony samy o sobě nejsou špatné, nejednou jsou také projevem víry a křesťanské kultury našich předků. Pokud jsou však jediným prožíváním betlémských událostí, nejsou schopny přivést lidi k Ježíši do Betléma. Folklorní narození doplňuje umělecké, když se v adventním a vánočním čase prezentují velké umělecká díla hudebních mistrů z minulosti a přítomnosti. Jsou to skvělá díla, která oslavují Boží dítě, ale ono se nenarodilo jen proto, abychom měli krásné kulturní zážitky z hudby, stromečku a svíček.

Často se setkáváme i s *emocionálním prožíváním Božího narození*. Charakterizuje ho sentimentalita, dětinskost, stesk, projevy dobroty, mlhavého citu lásky, tolerance a altruismu. Ale po svátcích mnozí tuto skořápku hned strhnou, vždyť přece život je drsný a nedá se žít jen s projevy dobroty.

I *snobové* mají své Boží narození. Pobyty na luxusních vánočních dovolených demonstrují, že skutečné Boží narození je nezajímavé. Drží se zásady - co nejdále od svých, aby mohli manifestovat svou odlišnost od masy.

Je také *Boží narození intelektuálů*, kteří interpretují původ vánočních svátků jako náhradu za slavnosti, které byly v dávnověku slaveny v zimním slunovratu. Nabízejí různé historické a sociologické analýzy, kterými srovnávají rozdíly mezi různými kulturami a tradicemi spojené s mnohými aspekty lidové zbožnosti.

Existuje i *mediální Boží narození*. Jednotlivé televize právě přes vánoční svátky ukazují, co si mohou dovolit, co mohou lidem nabídnout, aby je upoutaly k obrazovce. Často je to i za asistence mnohých umělců, kteří ukazují svou dobrotivou tvář.

I politici mají své *politické Boží narození*. U svíčky a stromečku říkají spoluobčanům krásná přání, ovšem bohužel velmi se nepřičiní, aby je i splnili.

Oblíbeným je i *Boží narození pod znamením zbožnosti*. Mnozí křesťané si uvědomují svou příslušnost k Církvi, a tak to chtějí ukázat alespoň o svátcích. Řeknou, že bez půlnoční by nebyly Vánoce, že je to dojemně poslechnout si v chrámu Tichou noc, že je dobré někdy vypadat jako křesťan.

Hodně světla

Prorok Izaiáš předpovídá narození Božího Syna tímto viděním: "*Lid, co kráčí ve tmách, spatří velké světlo; nad těmi, co bydlí v zemi temnot, zazáří světlo*" (Iz 9, 1).

Dnes, když myslíme na temnoty, vztahujeme to spíše na energetické selhání. Vždyť právě na Boží narození se zapalují zářivá světýlka na cestách, náměstích a v obchodě. Jsme spokojeni, protože všude kolem nás je hodně světla.

Neumíme si přiznat, že jsme v temnotách, kdy každý den zazáří televizor, aby nás obdaroval pravidelnou porcí obrazů, když nám byt osvěcuje různé typy svítidel, když můžeme stát u osvětlených a blýskajících se výloh.

Je těžké si přiznat, že "chodíme v temnotách", když můžeme studovat a přijímat nové poznatky ve svých profesích, když máme vše na webu, když se nám nabízí mnoho úspěšných mužů a žen, kteří nám říkají, jak se staneme bohatými a šťastnými.

Obklopujeme se dokonce světlem přicházejícím z exotického osvětlení, původem z Orientu: rozmanité filozofie, náboženské praktiky, rady pocházející z orientálních moudrostí, transcendentální meditace a poslech nějakého slavného guru. Z času na čas dobře sedne i několik rad z astrologie. K tomu ještě dlouhé děsivé diety, o kterých dávní asketové ani nesnili. A tak máme pocit, že svůj život dostatečně prosvětlíme.

Izaiáš však hovoří o jiném světle, o světle, které pochází od Boha. Chce nám říct, že všechna ostatní světla, jakkoli mohou být příjemná, nakonec způsobí jen slepotu. Pokud dnešní člověk nedokáže zhasnout všechny jiná světla a nepřizná si slepotu, nezažije úplnou radost ze světla z Betléma.

Nemáme místo

Evangelista Lukáš napsal: "*...I porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plenek a položila do jeslí, neboť pro ně nebylo místa v hostinci*" (Lk 2, 7).

Na našich ulicích, v našich obchodech, dokonce v našich domech ozdobených na Boží narození může být všechno. Dokonce to může mít i nějaké spojení s Ježíšem, ale při všech starostech se může stát, že jsme mu zapomněli nechat místo. Ježíš přichází a odchází, musí hledat místo kdesi jinde. V celém tomto

našem vánočním zmatku i on jakoby bloudil. On nás nemůže najít a my neumíme najít jeho. I proto naše Boží narození nemusí mít nic společného s jeho narozením. Ježíš se spokojil s chlévem, ale my jsme ho vzali i odtud. Zaujali jsme jeho místo. Vzali jsme opravdovou slámu, abychom tam položili pozlacenou. Zkonstruovali jsme krásné jesličky a vkládáme do nich naši prázdnotu a různé zbytečnosti.

Kdyby Ježíš skutečně zavítal do našeho domu, kdyby skutečně přišel, možná v podobě nějakého bezdomovce, uprchlíka, staříka, nemocného, bývalého vězně a chtěl by se zúčastnit našich Vánoc, bylo by pro mnohé lidi Boží narození nepříjemnou zkušeností. Skutečné jesličky nejsou ty, které máme u stromečku nebo v kostole, ale ty, které si musíme ještě zhotovit, když otevřeme dveře našeho srdce a přijmeme někoho, kdo potřebuje naši pomoc.

Slyšet pláč

První živý betlém vytvořil v italském městě Greccio sv. František z Assisi, který měl velmi rád svátky Božího narození. Jednou svým spolubratrům vyprávěl příhodu z dětství: "Když jsem byl malý kluk, přišel do Assisi na Vánoce velmi učený teolog. Vystoupil na kazatelnu a spustil nekonečně dlouhou řeč o nesmírném a nepochopitelném tajemství věčného Božího Slova. Mně se vše v duchu mlžilo. Ničemu jsem vůbec nerozuměl. Už jsem to nevydržel a zakřičel jsem do ticha kostela: ‚Mistře, už konečně mlč, ať slyšíme plakat Ježíše v jeslích!‘ Když jsme se vrátili domů, otec mi dal pár facek. Ale máma mi potají dala své požehnání."

I nám se může stát, že pokud si nechá me ukrást Vánoce, nebudeme slyšet "plakat Ježíše v jeslích".

(podle KN)

Vrat'me Vánocům hlubší křesťanský význam

Chránit si své tradice je úkolem každého národa. Stává se však, že se do naší kultury díky médiím protlačují svátky, které jsou kulturou jiných, dokonce již neexistujících národů. Zkusme svým dětem nabídnout spíše křesťanské hodnoty, které nepotřebují žádnou náhradu. V čem jsou lepší?

Vánoce nesporně patří k nejkrásnějším svátkům v roce. Setkáváme se u štědrovečerního stolu, v bytě je cítit vánoční atmosféra i vůně vánočního stromečku s dárky, které rozzáří oči zvláště nejmenším. Kdo je přinesl? Ježíšek, Santa Claus nebo Děda Mráz? Nebo je pod stromeček dali rodiče? Jak to vlastně je? Touto otázkou nás umí zaskočit naše ratolesti.

**V Rusku dárky nosí Děda Mráz, ve Francii
Père Noël, v USA Santa Claus**

"Jiný kraj, jiný mrav," říká pořekadlo. V Rusku dárky nosí Děda Mráz, ve Francii Père Noël, v USA Santa Claus, který byl obdobou svatého Mikuláše a nosil dárky 5. prosince. Později se jeho obdarování přesunulo na Štědrý den.

Američané nemají mnoho vlastních tradic. Mnohé vznikly sloučením zvyků, které přinesli přistěhovalci. Tak Santa Claus nahradil Mikuláše i Ježíška. V roce 1931 se stal hlavním motivem reklamy firmy Coca-Cola, která chtěla oslovit zejména mladou generaci, a od té doby se tento dědeček v červeném kabátě, s bambulkovou čepicí a saněmi se sobím spřežením pokouší díky amerikanizaci trhu "přestěhovat" do Evropy a tedy i k nám. Několik mladých lidí se v loňském roce rozhodlo iniciovat petici za záchranu Ježíška a navrácení do vánočních tradic.

Kdo vlastně nosí dárky

Vánoce jsou u nás od počátku křesťanství spojené s oslavou svátku Narození Božího Syna, který slavíme 25. prosince. V předvečer Ježíšova narození si členové rodiny sedají za štědrovečerní stůl s vánočními jídly a pak rozbalují dárky, které jim "přinesl Ježíšek". Tato tradice přechází z pokolení na pokolení, a to i tehdy, když mladí rodiče již nejsou praktikující křesťané. Jednoho dne může přijít dítě domů a říct, že se dozvědělo, že dárky nenosí Ježíšek, ale kupují je rodiče. Nepříjemná situace nastane, pokud dítě najde skryš dárků nebo „načape“ rodiče, jak ukládají balíčky pod stromeček. Co dělat? Vzít jim iluze? Kdy děti přestávají věřit, že dárky nosí Ježíšek a jsou schopny přijmout pravdu? Odpověď není jednoduchá. Recept na správný čas neexistuje. Záleží na vyzrálosti dítěte, ale i způsobu rodinné výchovy. Většinou k tomu dojde na konci předškolního, začátkem školního věku. Nejvhodnější čas děti signalizují samy.

Vychováváme děti v pravdě

Při hledání způsobu je třeba postupovat podle zásady pravdivosti a přiměřenosti. Nemělo by jít o odpovědi vysoce teologické, ale ani naivní nebo nepravdivé. Mohly by způsobit potíže - ztrátu důvěry vůči rodičům: Proč mě lhali? Co všechno ještě není pravda? Ohrožení rozvíjející se víry v Boha a vztahu k němu: Není Bůh vymyšlený? Vyhýbáme se i odpovědi typu: Poslouchej, jinak ti Ježíšek nepřinese dárek. Ježíšek nemá tolik času, poprosil tedy nás, rodiče. Ježíšek by to sám nezvládl. Vytvářeli bychom tak "karikaturu" Boha, kterou je později obtížné korigovat. Na vzniku ateismu mohou mít podíl i věřící, pokud

pro zanedbání výchovy ve víře nebo zkrusleně podávají učení či nedostatky života spíše zastírají, než odhalují pravou tvář Boha a náboženství.

Děti učíme, že dobrotivý Bůh se z lásky k nám rozhodl obdarovat svět největším darem, jakým byl kdykoliv obdarován, a to darováním svého Syna, který přišel na svět právě v době Vánoc. Vánoční čas je určen k tomu, abychom si tento velký dar připomínali a nikdy na něj nezapomněli. Zve nás, abychom se od něj učili obdarovávat a projevovali lásku

druhým. Žehná rodičům, aby za peníze, které vydělají, mohli koupit dárky, ze kterých se radujeme.

Je vhodné přizvat děti, aby se do přípravy dárků zapojily. Ne tak, že se zařadí do davu kupujících za peníze, které si nevydělaly. Motivujeme je, aby dárky pro druhé (zejména rodiče) vyráběly samy: "I tobě Bůh dal šikovné ruce, abys mohl vyrobit něco, co potěší." Je to dobrý námět i na prožívání adventní doby.

A když už mluvím o adventní době, je vhodné vést děti, aby se snažily každý den udělat něco pro druhého. Při večerním hodnocení si to mohou zaznamenat v adventním kalendáři (Nemyslím na adventní kalendář s čokoládkami z obchodu), který pak na Vánoce dají pod stromeček jako svůj dar Ježíši dříve, než si začnou rozbalovat dárky. Co se týče počtu a velikosti dárků - někdy méně je více. Hodnota daru nespočívá ve velikosti ani finanční hodnotě. Děti by měly dostat jeden hlavní dar a možná jeden - dva menší. Čím více dárků, tím menší radost a ztráta podstaty.

Radost rozdávaním roste

Při čtení těchto řádků si můžeme položit otázku: Je dítě schopno přijmout takové vysvětlení? Nesklidí to jeho i celou rodinu o atmosféru a kouzlo Vánoc? Mohu z vlastní zkušenosti říct, že ne. Jsem matkou čtyř dnes již dospělých dětí. S manželem jsme s nimi takto prožívali Vánoce. Měli svou krásu, tajuplnost, duchovní hodnotu i atmosféru. Několikrát jsem nesměla vstoupit do místnosti s varováním "mami, teď sem nesmíš jít, děláme ti dárek". A dozrávání ve schopnosti dávat jsme mohli pozorovat, když dorůstající dítě přerušilo rozbalování svého dárku, aby vidělo, jakou radost máme, když si rozbalujeme dárek od něj.

(podle KN)

Biblické předpovědi vraždění neviňátek

Liturgický kalendář ve Vánoční době klade na 28. prosinec svátek Svatých neviňátek, který se opírá o vyprávění uvedené v Evangelii podle Matouše (Mt 2, 13-18). Následující řádky přiblíží některé historické a teologické souvislosti tohoto biblického textu a objasní, proč o této události nejsou zmínky mimo Bibli.

Herodes, který se narodil v roce 74 před Kr. v Idumeji (území jižně od Judska), se dostal k moci díky dobrým vztahům s Římany, kteří od roku 63 před Kr.

ovládali území Palestiny. Římský senát mu v roce 40 před Kr. udělil titul *basileus* - král a postupně mu dal do správy území Judska, Samaří a Galileje.

Ve vztahu k Římu se Herodes vždy řídil pravidlem nedat se vtáhnout do soubojů o moc, které probíhaly v Římě, ale v rozhodujícím okamžiku vždy stát na straně vítěze. To mu umožnilo udržet se stále u moci.

Krutost Heroda Velikého

Židovský historik Josef Flavius (37 - 100 po Kr.) ve svém díle Židovské starožitnosti popisuje Heroda jako člověka, který trpěl dvěma úchytkami: stavitelskou mánií a utkvělou představou ohrožení svého trůnu.

Herodes dal zrekonstruovat pevnosti Masada, Herodion, Macherus a Alexandrium. Postavil nové přístavní město Cézareu přímořskou, obnovil starozákonní Samaří, opravil hrobku patriarchů v Hebronu a přestavěl Jeruzalémský chrám.

Až chorobná žárlivost dovedla Heroda k tomu, že dal usmrtit stovky osob, mezi nimi i vlastní příbuzné. Mezi jeho oběti z řad rodinných příslušníků patří nejen Alexandra, matka jeho manželky Marianny, ale i sama Marianna, jeho manželka, a jeho tři synové Alexandr, Aristobulos a Antipater (Antipatera dal zabít pouze pět dní před vlastní smrtí). Kromě toho v roce 7 před Kr. dal Herodes popravit tři sta vojenských velitelů. Důvod byl jediný - všechny chorobně podezřívá, že ho chtějí připravit o trůn. Když tedy do Jeruzaléma přišli mudrci od východu s otázkou: "Kde je ten narozený židovský král?" (Mt 2, 1-2), Herodes se potřeboval Ježíše zbavit.

Krutost Heroda, o níž svědčí evangelista Matouš, zapadá do obrazu, jakým ho vykreslují i mimobibličtí autoři. Josef Flavius vzpomíná, že Herodes v posledních měsících života trpěl velkými bolestmi, měl žaludeční vředy, nohy nalité vodou a křeče po celém těle. Mezi lidmi se říkalo, že Bůh ho takto

potrestal za jeho velkou bezbožnost. Zemřel v Jerichu a byl pohřben v pevnosti Herodion nedaleko Betléma.

Mlčení Josefa Flavia

Při otázce o historičnosti zabití betlémských chlapců se často namítá, proč o této biblické události nic neříká židovský historik Flavius, který zachytil několik jiných událostí ze života Heroda Velkého, nebo nějací jiní starověcí autoři. Vysvětlení může být několik.

Jedno poskytuje skutečnost, že z děl jiných autorů (Například Filóna z Alexandrie, který žil v letech 20 před Kr. - 50 po Kr.) se dozvídáme o událostech, které Josef Flavius nezachytil. Mohlo se tedy stát, že s odstupem času při psaní Židovských starožitností, které vznikly kolem roku 93/94 po Kr., Flavius přehlédl i tuto událost.

Betlémským nevináčkům se v pozdějších dějinách Církve dostalo pozornosti a v církevním kalendáři se toto biblické vyprávění stalo předmětem liturgické úcty. V apokryfním spisu Skutky a umučení svatého Matouše, který vznikl kolem 5. století po Kr., se píše, že bylo zabito 3 tisíce chlapců. Byzantská liturgie mluví o počtu 14 tisíc a syrská liturgie až o 64-tisících chlapců. Tato čísla je třeba považovat za vysoko nad sázená. Odhaduje se, že v čase vlády Heroda Velikého mohlo žít v Betlémě přibližně tři sta obyvatel. Počet chlapců ve věku od dvou let dolů (srov. Mt 2, 16) byl proto v tomto kraji velmi nízký, možná deset až třicet dětí mužského pohlaví. Při takovém nízkém počtu snadno překrylo tuto epizodu z Herodesova života množství jiných událostí a příběhů z tohoto období.

Příjezd mudrců od východu

Mudrci od východu pochopitelně nepřišli do Betléma hned. Mohlo se tak stát s odstupem roku, možná roku a půl od Ježíšova narození. Mudrci přišli nejdříve do Jeruzaléma k Herodovi, až potom zamířili do Betléma.

Podle evangelisty Matouše se Herodes vypytał na dobu, kdy se mudrcům zjevila hvězda, aby mohl vypočítat přibližné stáří narozeného Ježíše a zakročit. Proto přikázal, aby vojáci pozabíjeli chlapce mladší dvou let. Protože Herodes Veliký zemřel v roce 4 před n. l., rok narození Ježíše Krista se klade přibližně

do roku 6 před n. l. osobně vždy upřednostňuji označení letopočtů výrazy před Kristem (před Kr.), po Kristu (po Kr.). Tento způsob počítání let zavedl mnich Dionysius Exiguus (470 - 544 po Kr.) A používáme ho až dodnes. Při výpočtu se však spletl přibližně o 6 let. Proto v tomto krátkém odstavci jsem udělal výjimku použitím výrazu "před naším letopočtem" (před n. l.), Aby nedošlo k nedorozumění.

Ani tři, ani králové

Písmo svaté na označení mudrců používá řecký výraz *mágoi* - mágové. Řecký historik Herodotos (484 - 430 před Kr.), který je považován za otce historie, uvádí, že mágové byli kněžími v Perské říši. Jejich úkolem bylo vysvětlovat sny. Vynikali moudrostí, věnovali se astronomii a pozorovali hvězdy. Nebeské úkazy nepovažovali za náhodné, ale viděli v nich znamení určitých událostí. Slovo "mág" se nachází již ve Starém zákoně. Konkrétně Kniha proroka Daniela vzpomíná, jak babylónský král měl sen a zavolal si věštce a mágy z celého království, aby mu sen vysvětlili (srov. Dan 2, 2). Protože dnes se, bohužel slovo "mág" spojuje více s pojmem "čaroděj", v českém Písmu svatém překládáme tento výraz slovem "mudrci".

Nevíme přesně, ze které země mágové - mudrci pocházeli. Písmo svaté říká, že přišli od východu. Někteří autoři myslí na Persii, jiní navrhují Arábii, o níž se říkalo, že je zemí kadidla a myrhy. Ale všechno jsou to pouze dohady.

Písmo svaté nezmiňuje ani počet mudrců, kteří se přišli poklonit Ježíši. Odkud se vzala myšlenka, že byli tři? Číslo tři zřejmě souvisí s počtem darů, které mudrci přinesli: zlato, kadidlo a myrha. Církevní otcové v darech viděli uznání jeho královské hodnosti (zlato), božství (kadidlo) a předpověď budoucího utrpení (myrha). Postavám mudrců byla postupně přidělena jména Kašpar, Melicher a Baltazar, ale jak počet, tak jejich jména pocházejí až ze středověkých legend.

Písmo svaté nezmiňuje krále, ale mudrce. Šlo o snahu křesťanů co nejvíce přiblížit návštěvu mudrců starozákonním textům, které mluví o králích. Začátek této změny nalezneme v dílech Tertuliána, raně křesťanského spisovatele, který mluví o králích, kteří se přišli poklonit Ježíši. Později tato myšlenka přešla i do umění. Na mnoha obrazech najdeme mudrce vyobrazené jako tři krále

s královskými korunami na hlavě a dary v rukou; mají různou barvu pleti, aby se naznačilo, že přišli z různých stran světa. Pod vlivem umění přešla tato forma i do lidových zvyků, tradic, koledování a přání ve Vánoční době.

Racheliny slzy

Evangelista Matouš píše, že mudrci "ve snu dostali pokyn, aby se nevraceli k Herodovi" a vrátili se do své země jinou cestou (srov. Mt 2, 12). "Když Herodes poznal, že ho mudrci oklamali, velmi se rozlítil a dal pobít v Betlémě i v celém jeho okolí všechny chlapce do dvou let, podle času, který si přesně zjistil od mudrců. Tehdy se splnilo, co je řečeno skrze proroka Jeremiáše: V Rámě je slyšet hlas, pláč a velké bédování: Ráchel oplakává své děti. Utěšit se nedá, protože už nejsou naživu." (Mt 2, 16-18). Evangelista použil Jeremiášova slova při popisu vraždění nevinných chlapců v Betlémě a jeho okolí a dal jim nový význam. Král Herodes představuje babylónského krále Nabuchodonosora, který kdysi zničil Jeruzalém. Ale tak, jak ani on nedokázal zničit židovský lid a zaslíbení, které mu Bůh dal, a národ se v roce 539 před Kr. vrátil do své země, tak ani Herodes nedokáže zničit plány, které Bůh má s novým židovským králem, Ježíšem Kristem. V Ježíši vidíme podobnost i s postavou Mojžíše, když faraón dal příkaz pozabíjet chlapce narozených hebrejským ženám. Mojžíšovi se podařilo uniknout jisté smrti a stal se osvoboditelem, který vyvedl vyvolený národ z Egypta. Ježíš je novým Mojžíšem, který také unikl jisté smrti a vysvobodí svůj lid z otroctví hříchu. Matouš v mnoha Kristových slovech a skutcích ho představuje jako "nového a definitivního Mojžíše", ve kterém se naplňují slova, která starozákonní Mojžíš předpověděl: "Proroka, jako jsem já, vzbudí ti Hospodin, tvůj Bůh, z tvého národa, z tvých bratrů; jeho poslouvej" (Dt 18, 15).

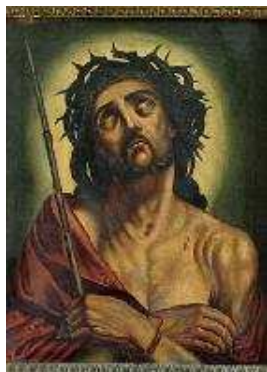
Ježíš jako jiný typ krále

Ježíš jako jiný typ krále

Chci ukázat ještě jednu zvláštnost, kterou je titul, s jakým mudrci od východu hledají Ježíše. Výraz "Židovský král" se v evangeliu podle Matouše nachází

celkově čtyřikrát a vždy označuje Ježíše Krista. Poprvé Ježíše takto pojmenovali mudrci. Je to konfrontace se způsobem vlády Heroda Velikého. S tímto výrazem se opět setkáme až ve vyprávění o umučení Krista, když Pilát a vojáci, kteří se Ježíšovi posmívali, ho nazvali "židovský král". Je to konfrontace s vládou Římské říše. Kristus přináší odlišný typ Boží vlády, která není vládou tyranie, násilí a strachu. Můžeme si všimnout, že titulem "židovský král" pojmenovali Ježíše osoby, které neměly s židovstvím nic společného, které nevěřily v přislíbeného Mesiáše, jak v něj věřil židovský národ. Ani mudrci při narození, ale ani Pilát a vojáci přítomní při Ježíšově umučení nebyli příslušníky židovského národa. Paradoxně se však tyto osoby obrátí na Ježíše s označením "židovský král". Matouš chce ukázat, že i když Mesiáš přichází ze židovského prostředí, není výlučným vlastnictvím židovského národa, ale přišel spasit všechny lidi.

Matoušovo evangelium je jakoby ohraničené výrazy "židovský král". Ježíš je jím označen při události narození (srov. Mt 2, 2) i umučení - evangelium končí

popisem Ježíšovy smrti a nad umírajícího Krista dá Pilát připravit nápis: "Toto je Ježíš, židovský král" (Mt 27, 37). Mezi narození a smrt je vložen Ježíšův pozemský život, jeho činnost, zázraky, slova. Ten Ježíš, který se narodil v Betlémě a kterému se přišli poklonit mudrci od východu jako novorozenému králi, je tentýž Ježíš, před kterým padali na kolena vojáci a posmívali se mu slovy: "Bud' zdrav, židovský králi" (Mt 27, 29).

V titulu "král" evangelium ukazuje důležitou věc. Kristus není králem podle lidského způsobu podle tehdejších představ, ale ani podle dnešních. Není králem, jako byl Herodes, který se třásl strachem, že přijde o trůn a odstraňoval protivníky. Ježíš od prvního okamžiku svého narození přináší Boží království, které je královstvím lásky.

Poselství biblického textu

Narození Ježíše Krista je pro jedny příčinou radosti, pro jiné je zdrojem hněvu a nenávisť. Mudrci hledají Ježíše, aby se mu poklonili, Herodes ho hledá, aby ho zabil. Tyto dva postoje budou doprovázet celé Ježíšovo působení až po kříž. Budou k němu přicházet lidé, aby poslouchali jeho slova, aby zcela změnili svůj dosavadní styl života; ale budou ho vyhledávat i ti, kteří ho budou chtít chytit za slovo, kteří ho budou chtít zabít. Není toto zkušenost, kterou evangelium prožívá od dob Ježíšova narození až dodnes?

Lidé různých dob a národů se setkávají s Kristem. Jedni, aby se mu poklonili jako Králi, druzí, aby ho odstranili ze svého života. I v tomto vidíme, že příběh zabití betlémských chlapců je třeba vnímat především v jeho teologickém poselství.

- * Ráchel byla manželkou patriarchy Jákoba a matkou jeho dvou synů - Josefa a Benjamína. Podle knihy Genesis (Gn 35, 19) zemřela při porodu Benjamína a byla pochována nedaleko Betléma. O několik století později prorok Jeremiáš popsal invazi babylonských vojsk, zničení Jeruzaléma a deportaci Židů do babylonského zajetí v roce 586 před Kr. slovy: "Toto praví Hospodin: „V Rámě je slyšet hlasité bédování, přehořký pláč. Ráchel oplakává své syny, odmítá útěchu, protože její synové už nejsou.“" (Jer 31, 15). Prorok Jeremiáš si představoval, že pramáti oplakává v hrobě neštěstí, které přišlo na její potomky v podobě babylonského zajetí. Město Ráma leželo asi 10 km severně od Jeruzaléma, na hranici severního království (Izrael) a Jižního království (Judsko). Severní království ovládli Asyřané již v roce 722 před Kr. Ráma se tak stala symbolem obou zničených království, které kdysi tvořily jednotné izraelské království. Jeremiáš utěšuje zajatce, že Pán se slituje nad svými dětmi a znovu je přivede do zaslíbené země.

* **Záchrana Jana Křtitele**

Evangelista Matouš uvádí, že Josef ochránil život dítěte Ježíše a jeho matky útekem do Egypta. Evangelijní texty však nic neříkají o tom, jakým způsobem se zachránil Jan Křtitel, který se narodil nedaleko Betléma v "jistém judském městě v hornatém kraji" (Lk 1, 39) o šest měsíců dříve jak Ježíš. Mluví o tom však apokryfní spis Proto-Jakubovo evangelium (vzniklo kolem roku 150 po Kr.). Podle apokryfu matka Alžběta vzala malého Jana a před vojáky se ukryli v puklině skály, kterou jí ukázal Hospodinův anděl. Giovanni Fedanzola z italské Perugie při své pouti do svaté země v roce 1330 vzpomíná, že v kostele v městečku Ain Karem poutníci uctívají nejen evangelijní událost

návštěvy Panny Marie u příbuzné Alžběty, ale i skálu záchrany Alžběty a Jana. V roce 1679 toto místo odkoupili františkáni. V letech 1939 - 1940 dali postavit nový kostel podle předlohy známého italského architekta antonia Barluzziho, který poutníci navštěvují dodnes.

(podle KN)

Vánoční svátky v hotelu – jak je duchovně prožít

Ty, kteří vánoční svátky tráví mimo domov, povzbuzujeme, aby je slavili v duchu křesťanské tradice. Do ní patří radost z duchovního prožívání Narození Páně, koledy, projevy solidarity i obdarování a zejména účast na mši a svatém přijímání.

Vážená redakce,

letos jsme se rozhodli, že vánoční svátky spojíme s lyžováním a odpočinkem na chatě, štědrovečerní menu bude v hotelu. Prakticky to znamená, že svátky Narození Páně nebudeme slavit jako obvykle doma v rodině a ve své farnosti. Jak to však udělat, abychom nepodcenili duchovní rozměr svátků a prožili je co nejlépe? Děkuji za odpověď.

Jana s rodinou

Milá Jano s rodinou,

díky za cenný podnět. Z vaší otázky je vidět, že máte skutečný zájem prožít svátky Narození Ježíše Krista hluboce duchovně a zároveň v kruhu svých nejbližších.

Když dovolíte, začnu osobní zkušeností. Během studií teologie jsem prožíval Vánoce v Itálii. Bez štědré večeře, bez zelňačky, bez křupajícího sněhu cestou na půlnoční. V kruhu mezinárodní komunity studentů byla paleta vánočních zvyků i jídel opravdu pestrá. Až tam jsem intenzivněji začal přemýšlet nad podstatou Vánoc a uvědomil si, co je na těchto svátcích důležité.

Štědrý den a vánoční dny mají u nás nepsaná pravidla. Mnozí z nás by se vzbouřili, kdyby součástí přípravy a slavení Vánoc nebyl úklid, pečení, vánoční výzdoba, zasilání vánočních přání, oblíbený film, koledy, tradiční jídlo,

návštěva kostela atd. Víme, že díky všem těmto aktivitám se stupňuje a umocňuje vánoční atmosféra v našich domácnostech. Všechno jsou to však

jen prostředky, které nám chtějí ukázat štědrou míru Boží péče o člověka. Vaše rozhodnutí prožít svátky mimo domov vám nabízí příležitost věnovat více pozornosti jeden druhému. Vy jako matka a manželka dbejte na to, abyste si společně (rodiče a děti) promysleli a dohodli náplň těchto dnů. Byla by škoda, kdybyste se tam nudili, nebo pouze sportovali. Přeneste

kousek tradiční vánoční atmosféry i na chatu. Pokud to bude možné a vhodné, nebojte se projevit jako křesťané. Na Štědrý večer si vyžádejte v hotelu salonek, kde byste měli soukromí na klidnou modlitbu a rodinné zvyky. Nebo naopak, spojte se s dalšími klienty a domluvte si společný postup Štědrého večera. Pozvěte je na modlitbu a přečtěte si příběh o narození Pána z Písma svatého. Případně si v rozhovoru promluvte i o tom, co vám dává víra v Boha a jaké požehnání v rodině dostáváte. Může to být až překvapivě obohacující. Moje zkušenost je, že v takových zařízeních se vždy dá dohodnout a hostitelé obvykle poskytnou prostor pro kreativitu klientů. Připravte si ještě doma drobný dárek i pro zaměstnance hotelu nebo spolusedící hosty. Utvoříte tak dobrosrdečnou atmosféru, která se příjemně znásobí.

Určitě se předem informujte o rozpisu bohoslužeb v dané lokalitě. Doporučuji vám také přistoupit ke svaté zpovědi ještě před odjezdem na chatu. Dovolenu prožijte s vědomím, že Bůh svému nejmilovanějšímu lidstvu posílá nejcennější dar - svého vlastního Syna.

Uvěřte, milá Jano, že Bůh ve své štědrosti nabízí vaší rodině tuto příležitost. Zve vás, abyste jeho dobrotu, pokoj, zájem o člověka a zážitek Boží blízkosti přinesli do vaší rodiny a také těm, které během pobytu potkáte. V hotelu, v kostele, na svahu. Odpočiňte si. Ať budete na svátky kdekoliv, zocelte rodinu a lidi kolem sebe v lásce narozeného Spasitele.

(podle KN)

Jak máme vést dítě, když odmítá duchovní život?

V současné době, možná více než v minulosti, některé děti odmítají účast na mši svaté a všechno náboženské nebo spíše křesťanské jim připadá nudné, a ne "cool". Jak má tento problém řešit současný rodič?

Vážená redakce,

mladá maminka z naší farnosti se mi svěřila, že její sedmiletý syn se nechce modlit, nerad chodí v neděli do kostela a hodiny náboženské výchovy pokládá za neoblíbené. Co dělat, aby dítě změnilo svůj postoj a aby jeho příprava na první svaté přijímání nebyla spíše pod nátlakem rodičů, ale skutečnou touhou po této svátosti? Děkuji.

Gabriela

Milá Gabrielo,

vést děti k Bohu je radostný, ale i velmi náročný úkol pro všechny rodiče. Proto je povzbudivé, že maminkám i tatínkům záleží na duchovním růstu svých dětí a že hledají způsoby, jak jim křesťanský život přiblížit natolik, aby i pro ně byl požehnáním a stal se jejich životním stylem.

I já jsem maminkou dvou šikovných a zvědavých dívek a občasná nechuť jít do kostela, nebo pomodlit se společně večer se objevila i u nás. Myslím si proto, že tato otázka zazní v nějaké době v každé křesťanské rodině.

Papež František nám dal velké povzbuzení slovy: "Život je cesta. Pokud se zastavíme, věci se neubírají správným směrem." Ani my jsme se nechtěli

zastavit a bylo nám jasné, že je třeba najít příčiny tohoto problému. Zjistili jsme, že jsme se někdy modlili příliš pozdě a děti byly velmi unavené; někdy potřebovaly více názornosti při vysvětlování Bible; někdy byla naše modlitba pro ně v jejich věku příliš dlouhá, nebo prostě u nich zařadovala lenost.

Snažili jsme se respektovat jejich názory, vnímat jejich potřeby a přizpůsobovat vysvětlování i aktivity jejich věku. Využili jsme jejich zájmy a díky nim jsme je dokázali lépe motivovat a vzbuzovat v nich větší zájem o věci Boží.

Přiměřeně jejich věku jsme jim vysvětlovali, že naše víra je jako malé semínko, které je třeba pravidelně zalévat, aby rostlo a přineslo užitek. Všechno jsme se jim snažili ukazovat prakticky. Jednou jsme si společně zaseli řeřichu, o kterou se měli starat. Viděli, že pokud ji nezalévají, zvadne a uschne, a naopak, když se o ni příkladně denně starají, zalévají ji, přesouvají na slunečnější místo, rostlinka roste a přináší radost a užitek celé rodině. I takto si prakticky uvědomili důležitost modlitby, mše svaté i to, že lenost musíme překonávat, abychom i my rostli ve své víře a přinášeli hojné ovoce nejen v našem duchovním životě.

S dítětem se nebojte objevovat i velikost a krásu liturgie. Je opět zejména na kreativitě rodiče, jakým způsobem ji dětem ukáží. Přicházejte s dětmi dopředu, k oltáři, aby viděli, co se na mši děje. Zapojte je aktivně do mše, po dohodě s knězem je možné číst čtení, prosby, nést obětní dary či ministrovat.

Je možné vyrobit si mimořádný sešit objevů a psát, kreslit, vystříhat, fotit to, co se na mši děje, jaké se tam používají předměty, gesta, proč jsou ornáty barevné atd.

Pomocí může být i nalezení dětského společenství ve farnosti (např. eRko, salesiáni, Hnutí křesťanských rodin), kde jsou děti spolu se svými vrstevníky přirozeně a hravou formou vtahovány do života Církve.

Přicházejte na kurzy, které se věnují oblasti křesťanské výchovy a sdílejte svoje zkušenosti s jinými rodiči, kteří tak jako vy hledají správný přístup.

V našich křesťanských knihkupectvích či na internetu také najdete několik poučných knih, pracovní listy (i pro rodinnou přípravu na první svaté přijímání), které pomohou najít cestu, jak děti přirozeně přivádět k Bohu.

Nenechte se odradit neúspěchy, modlete se se svými dětmi i za své děti. Věřím, že pokud je Bůh přítomen v našich životech, dokážeme ho předávat i našim dětem i skrze svátost prvního svatého přijímání, která je pro ně výjimečným dnem, díky kterému mohou prožívat hluboký a osobní vztah s Ježíšem.

(podle KN)

Zadáno pro manžele a snoubence

Manželský závazek k poslušnosti

(Věrnost společným rozhodnutím)

Slovo "poslušnost" v moderním světě vzbuzuje podezření. Proto by bylo vhodné definovat, o co vlastně jde, o co jde v manželském vztahu - poslušnost jako věrnost tomu, co jsme spolu rozhodli. I v tomto případě si můžeme pomoci rozlišením mezi stavem a ctností. Existují lidé, kteří poslouchají svého nadřízeného, například vojáci. Jde o skupinovou poslušnost. Někdy se poslušnost pojímá takovým způsobem i mezi řeholníky. Ale poslušnost je a musí být ctností duše, a ne vnějším a společenským zařazením se do určité skupiny. I mezi řeholníky se ctnost poslušnosti uskutečňuje jako věrnost stanovám, které si vybrali na základě svého povolání, a závěrům společných zasedání (kapitulám).

Koho "poslouchá" ženatý muž a vdaná žena?

Když někdo vstoupí do kláštera, obvykle se řekne, že "vstoupil do poslušnosti". Když se muž a žena rozhodnou uzavřít manželství, již nejsou více sami. Již nejsou více ponecháni područí nestálosti samoty, ale už našli svou spřízněnou duši, a to nejen z pohledu tělesného, ale i duchovního. Můžeme říci, že i oni "vstoupili do poslušnosti", čili vstoupili do společného života ve věrnosti stylu a rozhodnutí, které přijali společně!

Pro manžele je "regule" (pokud bychom si chtěli pomoci výrazem, který se používá v jiných spiritualitách) to, co je stanoveno společenstvím, čili samotným párem a rodinou v tomto případě. Nikdo, kdo přijal svátost manželství, už nebude moci říci: "Mé názory se měnit nebudou, budu přemýšlet a jednat, jak uznám za vhodné já!" Nyní už má svého partnera, se kterým se musí konfrontovat, doplňovat, případně pozměnit to, co si myslí. Nikdo nemůže říci: "Toto je můj život a budu si ho žít, jak se mně líbí!" Nyní žije ve společenství, ve kterém se svobodně rozhodl žít (podle Božího plánu). Nyní žije ve své rodině. Kritérium rozhodování už nemůže být takové, jakým se řídí osoby, které ještě nevstoupily do partnerského vztahu!

Navíc v křesťanském manželství by neměly zaznít otázky jako: "Kdo rozhoduje v této domácnosti? Kdo je hlavou rodiny?" Ale spíše: "Komu posloužit, jak posloužit, jak si posloužit navzájem?" Nakonec i svatý Pavel říká manželům: "*Podřizujte se jedni druhým u bázni před Kristem*" (Ef 5, 21).

V téže kapitole se hovoří o muži jako o hlavě rodiny. V té době kulturní zvyklosti předurčovaly muže za hlavu rodiny. Pavel však upřesňuje, že křesťan není "hlavou", jak to pojímá svět, ale tak, jak to udělal Kristus, který byl hlavou své Církvi - darováním se a obětováním se pro ni. Byl prvním, kdo v ní sloužil! Žádná schopnost nebo postavení, které člověk má, by se nemělo využívat k dosažení "svého" maximálního prospěchu, ale ke schopnosti otevřít se lásce.

Boží plán s manželstvím a důležitost jeho vnitřní jednoty je popsána v první knize Bible (Gn 2); zarezonuje v evangeliu (Mt 19) a také v Pavlových listech (Ef 5): "Proto muž opustí otce i matku a připojí se ke své manželce a budou dva v jednom těle. A tak už nejsou dva, ale jedno tělo. Co tedy Bůh spojil, ať člověk nerozlučuje."

Co znamená: "A tak už nejsou dva, ale jedno tělo"?

Křesťanské manželství nespočívá v tom, že dva lidé namísto úřadu měli svatbu v kostele. Žít v jednotě (která je základem křesťanského manželství) neznamená jen "povinnost nerozejít se" nebo "nerozvést se", nebo "nemít další milenky", nebo "nemít více manželek". Ale znamená zejména "dva, kteří se stanou jedním", čili párem. Vytvořit pár neznamená, že se jedná o dva svobodné..., i když žijí pod jednou střechou! Už to nejsou více dvě hlavy, dvě samostatné jednotky. Nyní vytvořili společně zcela novou jednotku. Sehraní manželé během let přijali nový styl, rozeznají, kdy je odpověď "moje", "tvoje" nebo "naše", neboli páru.

Jednota neznamená mít jen jednu manželku nebo manžela. Jde hlavně o vnitřní proces, aby se vytvořila jednota mezi dvěma osobami. Není to jen těsná nebo myšlenková nevěra, co znehodnotí a rozbije vztah. Častěji je to právě předstírání společného života, zatímco v srdci je už zárodek oddělení. Ty máš své věci, já mám své. Já jsem nedůtklivý na své věci a nechci se o ně dělit. Já mám své plány, o kterých přemýšlím, které si hýčkám, řídím a užívám. Jsou moje.

Vytvořit jednotu je jako sbalit zavazadla před dlouhou cestou. Každý by měl věci, kterými by sám naplnil jedno zavazadlo, ale k dispozici je pouze jedno

společné. Přichází na řadu postupné překonání sebe sama, abychom společně rozhodli, co je důležité a co nepotřebné, co do zavazadla vložit a co nechat doma. Pokud to dokážeme i navzdory nějakému napětí, nedorozumění či zklamání, je to dobrý výsledek. Dělat vše v souladu a skutečně jednotě je velké mistrovství.

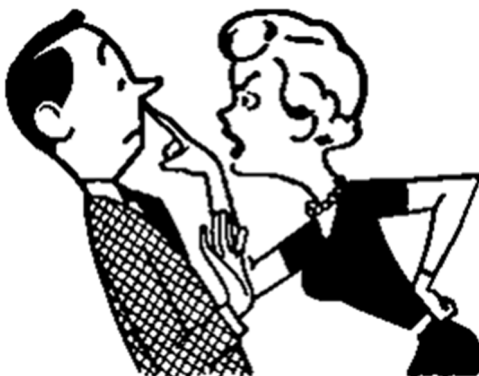
Když se Ježíše zeptali, kdy přijde Boží království, odpověděl: "Když dva budou jedno."

Zde můžeme najít celé velikonoční tajemství smrti a života, v němž kříž a mučednictví je každodenní záležitostí, a nejen něčím výjimečným. S Ježíšem se to stává proveditelné, ba co víc, můžeme to chápat jako nástroj a cestu nového života ve vzkříšení!

Je pro nás důležité rozhodovat jako pár?

Celý problém rozhodování nelze zúžit pouze na pohled, zda jsou rozhodnutí dobrá a zda přinesou požadované ovoce. Pokud manželé nedokážou rozhodovat společně, v páru, pak klidně nemusí být ani manželé.

Manželství je stav, který se zrodil z rozhodnutí věnovat se jeden druhému a žít tento závazek den za dnem. Pokud jsou rozhodnutí přijímána dvěma jednotlivci, kteří žijí spolu jen proto, aby každý z nich uspokojil své zájmy, kde je jejich manželství? Mnoho manželů žije takovým způsobem, jako by byli jen

spolubydlíci. Zažívají nespokojenost, izolovanost, samotu a nedokážou naplnit naděje a sny, které měli v den svého sňatku. Rozhodnutí páru má svůj základ ve vztahu mezi dvěma manželi. Opravdové rozhodnutí páru je takové, kterým se zabývali oba. Každý představí svůj pohled, navzájem zváží důvody a najdou společné řešení, které prokáže jejich jednotu. Není to jen společné řešení, které je důležité, ale i celková atmosféra sdílení, která provází každý jeden krok na jejich společné cestě.

Cílem každého rozhodnutí páru není najít, co je lepší pro tebe nebo pro mě, ale co je lepší pro nás oba. Musíme se k rozhodnutí postavit jako dvě osoby, které nezajímá samotné rozhodnutí, ale společný pokrok jejich vztahu. Naší největší starostí je to, jakým jsme párem. Cílem manželství je stát se "dva v jednom těle".

Samozřejmě nemluvíme o tom, abychom ztratili vlastní identitu, protože na vytvoření "my" potřebujeme dvakrát "já". Jednotu páru musíme budovat každý den a dobrým způsobem, jak provádět takovou jednotu, je rozhodovat společně. Teprve když to dokážeme, začneme dobrodružství, které učiní naše manželství radostnějším jako nikdy předtím.

Mystická cesta v manželství neznamená unikat z něj a skrývat se před každodenností. "Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem i já mezi nimi" (Mt 18, 20). Někteří otcové Církve vysvětlovali tato Ježíšova slova jako určená křesťanským manželům a jejich dětem. Mystická cesta

spočívá v tomto "cítění" Ježíšovy přítomnosti mezi námi. Pokud se nám podaří dosáhnout úplnou, dokonalou a pevnou jednotu (být dva v jednom těle), potkáme Pána. Je to On, kdo nás spojil a kdo ze dvou rozdílných jednotlivců chce vytvořit jedno tělo, čili pár, podněcujíc nás k plnosti jednoty a věrnosti. I zde je přítomno vítězství nad sobectvím, které plodí dělení, využíváme a pýchu. Je tu vítězství lásky a sjednocení.

Tak jako u "slibu" chudoby a čistoty, nemůžeme toto vše považovat pouze za povinnost nebo závazek. Určitě to k tomu patří, ale v první řadě to musíme vnímat jako dar, jako pomoc pro lepší a radostnější život. Křesťanský plán jednoty v Bohu je krásný. Ne náhodou Ježíš řekl: "Toto jsem vám řekl, aby ve vás byla moje radost a aby vaše radost byla úplná" (Jan 15, 11).

Biblické čtení (Mt 19, 3-8)

Přistoupili k němu farizeové s úmyslem přivést ho do úzkých a zeptali se ho: »Může se člověk s manželkou rozvést z jakéhokoliv důvodu?« Ježíš odpověděl: »Nečetli jste v Písmě, že ten, kdo stvořil lidi už od počátku jako muže a ženu, že prohlásil: Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své ženě, a ti dva budou jedno tělo? Už tedy nejsou dva, ale jedno tělo. A proto: Co Bůh spojil, člověk nerozlučuje!« Řekli mu na to: »Proč tedy Mojžíš nařídil dát ženě rozlukový list a rozvést se s ní?« Odpověděl jim: »Mojžíš vám dovolil se rozvádět pro tvrdost vašeho srdce, ale zpočátku to tak nebylo.

INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE A PRÁCE V PÁRU

- ? *O které oblasti mého života mám potíže se s tebou podělit při rozhodování? Kde bych uvítal, aby tvá přítomnost nebyla až tak výrazná? Kde bych chtěl rozhodovat jen sám?*
- ? *Nebo v kterých oblastech nemám vůbec chuť rozhodovat s tebou, je mi to zatěžko - rozhodni si sám / sama, předávám tobě rozhodovací pravomoci a nechci o tom ani slyšet...?*
- ? *Proč se mi tohle děje? Mohu - můžeme s tím něco udělat?*

Během individuální práce se zamysli alespoň nad jednou odpovědí na první otázku a nad jednou na druhou otázku. Udělej si poznámky, abys pak mohl o nich mluvit.

V páru si pak dávejte při rozhovoru s partnerem pozor. Existuje riziko, že se sklouzne do kritizování, poukazujíc na to, že to, co se mi stalo, je vina toho druhého. Je vhodné omezit se na konstatování faktů, které se staly. Říct, co se odehrává v tvém nitru, jaké jsi měl pocity, aniž by si partnera obviňoval. A hlavně se poslouchejte. Nesudte se.

(Duchovní obnova v teple domova)

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

21.

ŘEŠÍME SOUROZENECKOU RIVALITU

Učení víry

- Každé dítě je jedinečné.
- Solidarita v křesťanské rodině odráží solidaritu v Kristově církvi.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když vaše dítě začne být nadměrně soutěživé.

- Když vaše dítě má pocit, že vy nebo někdo jiný z rodiny upřednostňuje spíše jeho sourozence nebo když se přistihnete, jak porovnáváte své děti.
- Když má vaše dítě problém s "učitelčíným miláčkem" ve škole nebo s oblíbencem svého trenéra ve sportovním klubu.

Sourozenecká rivalita je na denním programu v každé rodině. V biblickém příběhu ze Starého zákona byla například běžnou součástí každodenního života rodičů Izáka a Rebeky rivalita jejich dvojčat - synů Jakuba a Ezaua. Tito dva chlapci se předháněli ve všem již od narození. Ezau byl prvorozený, ale Jakub ho při narození držel za patu! Oba se zcela lišili vzezřením i osobností a naneštěstí každý z rodičů favorizoval jiného syna. Toto možná rivalitu ještě zhoršovalo. Kluci bojovali o přízeň svých rodičů a o právo na otcovské požehnání, které bylo u Židů vyhrazeno pouze prvorozeným. Podvodem a s pomocí matky Rebeky získává Jakub Izákovo otcovské požehnání, ale ztrácí svou rodinu. Musí utéci a zachránit si život, protože Ezau se mu chce pomstít.

Jak snadno sklouzne rodič k porovnávání svých dětí! S chováním a talenty jednoho z dětí bývá spokojený, zatímco druhý u něj, téměř se stejným, nemá šanci. Pokud své děti porovnáváte tak okatě, že je to popudí proti sobě, naruší se soudržnost rodiny. Každé dítě je jedinečné a Bohem požehnané. Važte si této jejich jedinečnosti a nepodněcujte v nich rivalitu.

Začátek rozhovoru

Připomeň svému synovi nebo dceři jeden z darů nebo talentů, kterými přispěli do vaší rodiny. Řekni jim, že si jejich výjimečnost uvědomuješ ty i celá rodina, že jsou nenahraditelní.

Jak navázat na téma

Když vzpomeneš talenty, kterými tvé dítě obohacuje rodinu, uveď nějaký nedávný specifický příklad. Může jít o jakýkoli dar, ctnost nebo nadání. I kdyby se ti to, co ti napadne, zdálo banální a samozřejmé, řekni to; tvému synovi či dceři se to totiž až tak banální a samozřejmé vůbec nemusí zdát. Tvé dítě již o svých darech asi slyšelo od kamarádů, ve škole nebo ve farnosti, ale

především to potřebuje slyšet od tebe - od prvního a nejdůležitějšího učitele ve svém životě.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Jakub podvede svého bratra: Gn 25, 19-34 a 27, 1-45.

Co na toto téma říká Církev

První, co nás při čtení biblického příběhu o tom, jak Jakub podvodem obral Ezaua o právo prvorozeného a o požehnání napadne, je to, proč Izák prostě nezrušil požehnání, které dal Jakobovi a ne Ezauovi. Starověkým Židům totiž právo prvorozeného dávalo mimořádnou moc a nároky a bylo tak důležité, že ho zaručoval biblický zákon. Když už jednou Ezau své právo prvorozeného "prodal", nemá na něj žádný nárok a nemůže ho žádat zpět. Stejně i požehnání, které Izák udělil Jakobovi, bylo trvalé. Požehnání je ve skutečnosti žádost o udělení požehnání přednesená Bohu, protože jen sám Bůh může žehnat. Izák mohl požehnat, lépe řečeno, poprosit Boha o požehnání, protože měl s ním velmi blízký a důvěrný vztah. Pokud už jednou Izák požádal Boha o požehnání, nemohl ho znovu žádat, aby si ho vzal zpět.

Tento příběh však zde nekončí. V Písmu svatém se dále říká, že i sám Jakub, který musel utéct z domu před Ezauovým hněvem, se dal nacytat. Pro jistého muže, jehož dceru si chtěl vzít za ženu, musel pracovat o sedm let déle, než zněla původní dohoda. Jakub zhřešil, trpěl, ale Bůh ho přesto neopustil. Příběh končí tím, že Bůh přivádí Jakuba k cíli - dává mu nové jméno Izrael a umožní mu setkat se s bratrem, kterého před mnoha lety oklamal. Ezau Jakobovi odpouští a jejich rivalita se nakonec končí.

Krátká modlitba s dítětem

Poděkujme Bohu za to, že nás vede tak, jako vedl Jakuba:

Bože, děkuji ti, že při mně věrně stojíš,
i když zhřeším.

Pomoz mi důvěřovat ti ve všem,
co se v mém životě stane.

Amen.

Co jsme prožili

Martinské hody v Loučkách

V neděli 13. listopadu jsme se probudili do mrazivého rána. Vnitřně nás však hrála myšlenka na slavení našich hodů se sv. Martinem, patronem farnosti i našeho farního kostela.

Slavnostní mše svatá v 8:30, kterou celebroid otec Pavel, byla zahájena vstupní antifonou ke sv. Martinovi v podání našeho chrámového sboru. V jeho podání zazněla i hymna, zpívaná při setkání mladých se Svatým otcem Františkem v polském Krakově. Bohoslužbu přišli zkrášlit a poprosit sv. Martina za naši farnost také stárci a stárky z Dolních i Horních Louček. Děvčata v krojích se zapojila do čtení Božího slova. Celkem 22 párů mladých lidí nám udělalo velkou radost, zrovna tak hojná účast věřících na mši svaté.

Poté následoval průvod krojovaných obcemi za doprovodu hudby, aby pozvali na odpolední program pod máj.

Upřímné poděkování patří otci Pavlovi za vedení mše svaté, ministrantům za službu u oltáře, chrámovému sboru v Dolních Loučkách, jehož zpěváci nám opět připravili nezapomenutelné zážitky, všem stárcům a stárkám i těm, kteří pro ně kroje připravovali a v neposlední řadě i těm, kteří nás svou účastí na mši svaté podpořili. Díky i všem organizátorům, kteří udržují tuto tradici.

Největší dík však patří Pánu Bohu, který nás nikdy neopustí, který je štědrý ke všem, kdo ho vzývají, spravedlivý a nad míru dobrotivý, který pomáhá všude

tam, kde jsou lidská srdce otevřená a s láskou na něho čekají. Velký dík patří rovněž sv. Martinovi za jeho mocné orodování.

Jana Jurná

Farní vrabec

17. listopadu byli panem farářem pozváni farníci z Dolních Louček, Olší a Žďárce už potřetí na tradičního "farního vrabce". Setkání s ochutnávkou výborných dobrot se uskutečnilo v pastoračním centru na faře. Protože počasí zrovna moc pěkné nebylo, každý rád uvítal příjemné teplo od krbových kamen.

A bylo opravdu z čeho vybírat. Díky šikovným rukám pana Pavla Borkovce a pana Martina Pochopa si farníci pochutnávali na guláši, ovárku, jitrnicích, jelítkách, tlačence, polévce, prostě na všem, co se dá připravit z "vepřového vrabečka". Na zahřátí se podával svařák, nechyběla ani slivovička. A co by to bylo za ochutnávku, kdyby chybělo dobré točené pivo! Dobroty si farníci mohli odnést i do svých domovů.

Během celého dne přišlo do pastoračního centra asi 120 farníků, aby nejen ochutnali "dobrůtky", ale aby si také popovídali a třeba zavzpomínali na chvíle, kdy si prasátko připravovali doma sami.

Veliké a upřímné poděkování patří otci Pavlovi, který přišel s tímto nápadem, který na nás pamatuje a stará se o "naše bříška", Pavlovi a Martinovi, na jejichž výrobcích jsme si opravdu pochutnali, všem, kteří pomohli s přípravou a organizací této pěkné akce. Díky také dobrému Bohu za jeho pomoc a požehnání, a když dobrý Bůh dá, můžeme se i příští rok těšit na přátelské posezení se spoustou dobrého jídla a pití.

Jana Jurná

Zpěváci v Dolních Loučkách oslavili sv. Cecílii

Dne 22. listopadu slaví církve památku sv. Cecílie, patronky hudebníků a zpěváků. I v naší farnosti ji zpěváci důstojně oslavili. Mše svatá byla sloužena v úterý v 17:00 otcem Pavlem. A prožívali jsme opravdu krásné chvíle v blízkosti Boha, s prosbami ke sv. Cecílii. Pod vedením Jarka Štěpánka nám naši sboristé opět dokázali, že zpívají s chutí, s radostí, s nesmírnou láskou...

Na závěr mše svaté pan farář popřál všem zpěvákům k jejich svátku. Mimo jiná pěkná slova řekl: "Čím je srdce naplněno, tím ústa přetékají". Poté se členové sboru sešli v pastoračním centru na faře k malé oslavě.

Jana Jurná

Krojované hody v Olší

V neděli 9. října 2016 se v naší farnosti v Olší konaly tradiční krojované hody. Mše svatá začala v osm hodin ráno průvodem stárků, stárkových a pana faráře s ministranty do kostela. Při mši svaté jsme poděkovali Pánu Bohu za úrodu. Stárci a stárky přinášeli otcí Pavlovi chléb, hrozny, věnec z obilných klasů, ovoce, zeleninu, med, květiny, víno a koláče. Již potřetí jsme si takto všichni společně u příležitosti hodů mohli uvědomit, že vše co máme je Božím darem, a že za to nemáme zapomínat děkovat.

V letošním roce měli na sobě stárci a stárky úplně nové kroje, které obec Olší nechala ušít a musíme uznat, že jsou opravdu pěkné.

Anežka a Michal Bednářovi

Farní ples

V pátek 20. ledna 2017 se ve Žďárci uskuteční farní ples – společný pro farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec. Prosíme o pomoc při jeho přípravě. Kdo se bude chtít zapojit, kontaktujte p. Hanu Štěpánkovou, tel. 731 477 697.

Pohled do historie

V pohledu do historie žďárecké farnosti pokračujeme rokem 1966, kdy žďáreckou farnost spravoval administrátor P. František Kolář.

Léta páně 1966

Zima začala v minulém roce brzy. Již v půli listopadu napadl sníh a zůstal až do února. Byly škody. Na polích mnohde zůstaly ještě nedobrány brambory a nesklizena řepa. V únoru začalo již jaro. I když ještě v březnu chodily přeháňky, byly je střídavé. Spíše se i selo asi o 14 dní.

Na paměť II. Vatik. koncilu bylo vyhlášeno Mimořádné jubileum s odpustky. Trvá do 29. května. V každé farnosti se koná třídní pobožnost. Ve žďárecké farnosti se konala 31. 3. a 1. a 2. dubna ve večerních hodinách. Pomáhal cizí kněz. Výsledek poměrně radostný. Asi 500 farníků přijalo sv. přijímání. Od druhé neděle svatopostní konala se kázání k mimořádnému jubileu. Jejich themata:

- Posvátná liturgie, naše účast na ní.
- Církev Kristova – svatý lid Boží.
- Apoštolát laiků, jaký má být.
- Církev v dnešním světě.
- Duch svatý a koncil.

Kéž Duch Svatý žehná koncilu, jeho snahám, posvěcení lidstva a sjednocení v jediném Kristu Pánu.

Dne 4. dubna byla na MNV za účasti ONV – členů – definitivně dojednána otázka farských pozemků. Duchovní správce obhospodařuje far. zahradu a pole pod hřbitovem. Byla vyvíjena snaha, aby toto pole nebylo ponecháno faře, ale mělo je JZD. Duchovní správce prokázal, že 1. 10. 1949, kdy byly farské pozemky vykoupeny, byl ponechán far. úřadu ve Žďarci asi 1 ha půdy. Far. zahrada, pole pod hřbitovem, louka. Do dvou dnů byla ONV potvrzena tato správnost a přikázáno, aby toto bylo faře připsáno. Louku užívá místní JZD. Duchovní správce s ním vyhotoví pronajímací písemnou smlouvu. A do budoucna je důležité. Kdyby v budoucnu některý z duch. správců na pozemku nehosподаřil, necht' vždycky sepíše s nájemcem písemnou pronajímací smlouvu, aby se předešlo sporům a nedorozuměním. Dne 22. května přistoupilo 10 dětí k I. sv. přijímání.

Začátkem měsíce června dp. administrátor onemocněl. Odjel do nemocnice v Brně, kde se podrobil operaci a 2 a ½ měsíce zůstal. Za jeho nepřítomnosti obětavě pomáhal ve farnosti dp. Bláha Stanislav, duchovní správce z Kuřimské Nové Vsi. V půli měsíce srpna vrátil se dp. administrátor z nemocnice a pomalu se ujímal vedení duchovní správy. Na začátku školního roku přihlásilo se do náboženství na 100 školních dětí.

Během podzimu byly koupeny přehozy na ambon. Zvláště bohatě duchovně byl prožit měsíc prosinec, kdy asi 1.200 farníků přijalo Krista Pána Svátostného. Za rok 1966 bylo 8.200 sv. přijímání.

Zpracoval: R. Mašek

Lidové zvyky a obyčeje v prosinci

Tak, jak je popisuje Vlastimil Vondruška ve své knize.

4. prosinec - sv. Barbora

V předvečer svátku chodívaly po venkovských domech “Barborky” - ženy a děvčata zahalené do bílých prostěradel či šatů se závojem nebo rouškou přes obličej. V ruce držely košík s ovocem a sladkostmi, jimiž podělily děti, ve druhé měly metlu, jíž hrozily zlobivým dětem. Svůj příchod někdy ohlašovaly zvonkem, tlučením na okno nebo jen tiše vstoupily a křesťansky pozdravily. Sborově zazpívaly píseň o sv. Barboře, případně se s rodinou společně pomodlily a pokračovaly k sousedům. V řadě zemí střední Evropy řezali lidé toho dne třesňové větvičky (barborky), nejen jako ozdobu světnice, ale jejich prostřednictvím se rovněž věštilo. Dávaly se do nádoby s vodou. Někdy děvčata pojmenovala každou větvičku jménem některého chlapce a věřila, že si vezmou toho, jehož jméno ponese ta, která první rozkvetne. Jindy se počítalo, kolikátý den po sv. Barboře větvička rozkvetne, aby se určil nejšťastnější měsíc příštího roku (rozkvetla-li 5. den, nejlepší měl být květen).

6. prosinec - sv. Mikuláš

Svátek sv. Mikuláše se od středověku spojoval s vírou v bohatství. Proto obchodníci toho dne rádi uzavírali složité obchody. V některých zemích je

považován za patrona šťastného manželství, modlí se k němu svobodné dívky, toužící po ženichovi. - Podle jedné legendy oživil sv. Mikuláš zavražděné děti; odtud pochází lidová víra rozšířená především v alpských zemích, že nosí děti a pomáhá rodičkám v těžké chvíli. Ve francouzských klášterních školách vystupoval jako ochránce dětí před nemocemi a v neštěstí. Ve starých českých školách se setkáváme se žakovskými mikulášskými obchůzkami, jimž se říkalo "uvádění biskupa do domu". Sv. Mikuláš (St. Nicolaus, odvozeně Santa Claus) naděluje dětem dárky o vánocích v Anglii, USA, Švédsku a v dalších zemích. V české tradici se mikulášská nadílka odbývala vždy v předvečer světce svátku.

V souvislosti s tímto svátkem se dříve konaly mikulášské trhy. Na nich se prodávalo rozličné pečivo, figurky a jiné drobné hračky, typické právě pro tuto dobu. Mikulášské pečivo z marcipánového těsta zpodobňovalo Mikuláše, čerta, mimino a jiné postavy, zvířátka - kuře, ptáčka, kohouta, jelena, ještěrku, hada i rozmanité propletence a věnečky.

7. prosinec - sv. Ambrož

Se svátkem tohoto světce se pojí ojedinělý zvyk, jehož původ a význam se dají těžko objasnit. Jeden muž se přestrojil za sv. Ambrože do bílé košile, hlavu zakryl černou špičatou čepicí se závojem přes obličej, v ruce držel dlouhé proutěné koště polepené papírem. Za soumraku se vesnické děti shromáždily u kostela a pokřikovaly na něj. Ambrož je honil a hrozil výpraskem. Občas utrousil z uzlíku cukrovinky, které děti opatrně sbíraly ze země, aby vzápětí musely o to rychleji vyskočit a utíkat z dosahu Ambrožova koštěte.

13. prosinec - sv. Lucie

Je uctívána jako patronka švadlen a kočích, český lid ji v minulosti považoval za ochránkyni před čarodějnicemi. Na severovýchodní Moravě věřili, že právě na její svátek se shromažďují čarodějnice na Radhošti a konají své rejdy.

Proto dávaly pověřivé hospodyně od sv. Lucie až do Božího hodů vánočního každý den dobytku kousek zaříkaného těsta smíchaného se zvláštním kořením, aby jej ochránily. Ve

Slezsku zase dávaly každý den od sv. Lucie až do Vánoc stranou jedno poleno; jimi se na Štědrý den topilo. Lidé věřili, že se tak ochrání v příštím roce před čarodějnicemi. Ze stejného důvodu dělali nad vraty chléva svčenu vodou tři křížky.

Jiná pověra radila zhotovit mezi svátky sv. Lucie a Božím hodem vánočním stoličku z desky, v níž je suk, který se pak vyrazil. Stoličku si měl hospodář vzít o Božím hodu vánočním do kostela na ranní mši a otvorem po suku se podívat zpoza hlavního oltáře po sousedkách; ihned poznal, která z nich je čarodějnice.

Sv. Lucie se v českých zemích dávala vždy do souvislosti s předením lnu.

V mnoha českých vsích kontrolovaly ženy převlečené za Lucky domácnosti a pokud zastihly nějakou hospodyni, jak dere peří či přede len, vrhly se na ni, aby nedovolené dílo pokazily – peří rozfoukaly, kužel s předivem odnesly.

Ve středních Čechách chodívala v předvečer sv. Lucie žena zahalená do bílého pláště nebo prostěradla s velkým dřevěným nožem, jímž strašila děti, že rozpáře břicho tomu, kdo se v adventu nepostí.

24. prosinec - Štědrý den

Byl dnem postu a přípravy, doprovázený řadou lidových zvyků, od rozmanitých pověr až po poetické obyčeje, které zlidšťují liturgickou podobu Vánoc. Dnes už postním dnem není. - Během dne se dříve měl dodržovat přísný půst, rodiče slibovali dětem, že uvidí večer zlaté prasátko, pokud půst dodrží. Také je strašili, že Perchta (odvozeno z německého Berchta, Bílá paní) rozpáře ty,

kteří se nepostili.

V některých krajích obcházela večer domácnosti děvčata oblečená do bílých šatů, někdy celá zahalená velkou bílou plachetkou. V ruce držela metlu, někdy velký dřevěný nůž (dokonce se špičkou natřenou červenou barvou, připomínající krev), jímž naznačovala páráni břicha.

V 16. a 17. století chodívaly po českých vsích na Štědrý den různé maškary, proti nimž brojili všichni karatelé a mravokárci. Jejich původ snad může sahát až k předkřesťanským obřadům zimního slunovratu. - V některých horských krajích, zvláště na Valašsku, chodívali s koledou pastýři, jinde koledoval ponocný.

Adventní půst končil na Štědrý večer s východem první hvězdy. Teprve tehdy zasedala rodina ke slavnostní večeři, posadit se však směla, až hospodyně

oznámila, že má vše připraveno. Lidé věřili, že počet sedících u štědrovečerního stolu nesmí být lichý, proto předem zvali hosty, aby se tomuto nebezpečí vyhnuli.

Před večeří se společně pomodlili, děkovali za vše dobré předchozího roku a prosili za požehnání do roku příštího. Časté bylo přání, aby se všichni stolovníci opět spolu sešli u příští štědrovečerní tabule. - Večeře měla obvykle několik chodů; tradiční česká vánoční jídla byla jiná, než jaká známe dnes. Objevoval se kuba, muzika, pukance s mákem a medem, hrachová nebo čocková polévka, hubník a řada dalších; někdy se také jedla ryba, ale oblíbená příliš nebyla, protože v 16. a 17. století platila za postní jídlo. Teprve v 19. století se kapr stal pokrmem vánočních tabulí. Jídla na štědrovečerní tabuli muselo být tolik, aby se všichni nasýtli a ještě zbylo, neboť podle lidové víry to bylo zárukou hojnosti v příštím roce. Část pokrmů ze štědrovečerní tabule se dávala dobytku, kladla se ke kořenům stromů do zahrady a sypala se do studně. Ohlas prastaré oběti měl vyjadřovat vzájemnost osudů celého hospodářství a současně byl přáním zdaru v příštím roce.

Mnozí vystavovali během vánočního času své betlémy (ty největší zabraly skoro celou světnici, kde stály od počátku adventu až do Hromnic), na ně se chodívali dívat lidé ze širokého okolí a nikdo nezapomněl dát hospodáři malý dárek - vejce, trochu mouky anebo i pár grošů.

Zdobení vánočního stromku je zvykem ještě mladším než stavění jesliček. Prvá zmínka o vánočním stromku zdobeném ovocem, sladkostmi a papírovými květinami, postaveném ve světnici, pochází z roku 1570 z brémské kroniky. Stál v cechovní budově, kam byly pozvány děti řemeslníků. Počátkem 19. století se objevuje v českých zemích. V Praze ho prý poprvé jako překvapení pro své hosty vystrojil roku 1812 režisér Stavovského divadla Liebich, který ho znal z rodného Bavorska. I přátelé ho však překvapili; pod stromek mu nadělili vyplacené dlužní úpisy.

Se Štědrým dnem byla vždy spojena nadílka. Již Jan z Holešova koncem 14. století uváděl, že "staří nejen lidem, ale i dobytku v tento večer projevovali štědrost". V německých zemích se obdarovávání dětí v předvečer Kristova narození objevuje v 16. století a postupně nahrazovalo nadílku mikulášskou. Je zajímavé, že snaha zatlačit kult sv. Mikuláše vychází z působení protestantského reformátora M. Luthera. Protože nechtěl svým dětem dávat dárky na katolický svátek sv. Mikuláše, začal jim je dávat na Štědrý den. Právě vlivem německého protestantismu se vánoce změnily ve svátky dětské radosti. - V českých zemích dostávaly děti dárky většinou na Štědrý den, někdy až ráno na Boží hod vánoční.

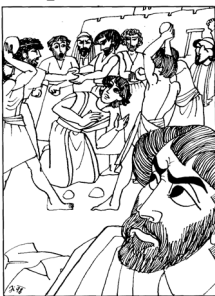
Štědrý den byl podle lidové víry pro předvídání budoucnosti nejvhodnějším dnem roku. Ráno se lidé chodili umýt ke studni či potoku, aby byli celý rok zdraví. Po večeři rozkrajovali jablka a podle tvaru jaderníku odhadovali osud. Pokud měl jaderník podobu kříže, měla přijít nemoc či dokonce smrt, hvězda přinášela štěstí, majetek. Červivé nebo zkažené jádro rozlousknutého ořechu také předvídalo nepříznivou budoucnost. Do vody se lilo ze lžice rozžhavené olovo. Jeho ztuhlý tvar napověděl, co se stane. Pokud v noci vyšel člověk mimo ves do polí, mohl spatřit, co obec očekává v příštím roce. - V žádné sféře života neexistovalo tolik pověr, jako byly praktiky svobodných děvčat, jimiž chtěla poznat budoucího muže, zjistit dobu svatby či osud manželství. Děvčata pouštěla po vodě skořápky vlašských ořechů s malými svíčkami; jedna představovala děvče a druhá milého. Pokud se přibližovaly, bylo to dobré znamení. Přes rameno házela ke dveřím střevíc, a pokud dopadl špičkou směrem z domu, měla být do roka svatba. Tvář nastávajícího ženicha bylo vidět na hladině vody.

25. prosinec - Boží hod vánoční

Na Boží hod vánoční měli věřící zbožně rozjímat, podle lidové víry se vůbec nesmělo pracovat, ani lůžka se neustýlala a někde dokonce zavazovali dobytku huby, aby nemohl přežvykovat a neznesvěcoval tak tento den.

26. prosinec - sv. Štěpán

Považoval se za patrona koní. Proto se toho dne před východem slunce nechávalo koním pouštět žilou, aby byli celý rok zdraví a čilí. Světil se oves a někdy i jiné obilí, určené pro jarní setbu. Světilo se v kostele, při mši někdy hospodáři hodili na kněze hrst ovsu (symbolická upomínka ukamenování).

Vánoční koledování začínalo již na Štědrý den, pokračovalo na sv. Štěpána a v různé podobě trvalo až do sv. Tří králů.

27. prosinec - sv. Jan Evangelista

Podle jedné z legend podali nepřátelé sv. Janovi číši s otráveným vínem. Apoštol ji požehnal a víno bez úhony vypil. Proto se dávalo toho dne světit víno, jež se podávalo se slovy: “Pij lásku sv. Jana.” Na venkově lidé věřili, že víno vypité v den svátku sv. Jana ochrání před hadím uštknutím.

28. prosinec - svatých Mlád'átek

V lidové víře má tento den zvláštní význam pro osud malých dětí. V Rovensku pod Troskami lidé tvrdili, že pokud toho dne prší, dostanou děti osypky. Někde matka šlehala dítě proutkem tak dlouho, dokud neodpovědělo, že Mlád'átek bylo 4444 . - Protože se po tomto svátku smělo opět začít příst, říkávaly ženy: “Dnes je ještě Mlád'átek, ale zejtra je Prád'átek”.

31. prosinec - sv. Silvestr

Protože se teprve během středověku sjednotil konec roku na den 31. prosince, nespojoval se původně se svátkem sv. Silvestra žádný významnější zvyk. Přes silvestrovskou noc nesměla hospodyně nechat sušit prádlo; posměchu byl vystaven ten člen rodiny, který vstal tento den z postele nejpozději.

Někde chodily o silvestrovské noci po staveních “Ometačky”. Staré černě oděné chudé ženy měly hlavu zavázanou bílým šátkem tak, aby vpředu vybíhala nad čelo stříška. Třikrát zakleply, vešly do stavení, a aniž cokoli pronesly, přistoupily k plotně a třikrát ji přejely (ometly) se slovy: “Ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého.” Tím se mělo zabránit, aby na plotnu přišlo v novém roce něco nezdravého. Nakonec popřály hospodáři šťastný nový rok a poprosily o almužnu.

Konec starého roku a začátek nového provázel vždy a všude přípitek s přáním zdraví a štěstí.

Co nás čeká

V církevním životě

Roráty

V době adventní budou bývat rorátní mše svaté.

Dolní Loučky: pátek v 6:10 hod.

Žďárec: úterý v 6:30 hod.

Vánoční svatá zpověď

Olší: pátek 16. 12. 15:00

Žďárec: sobota 17. 12. 10:00

Dolní Loučky: neděle 18. 12. 14:30

Tišnov sobota 17.12. 15:00

Ke sv. zpovědi přijďte včas, nespolehejte na to, že za hodinu bude menší "fronta".

Může se stát, že už nebude v kostele vůbec nikdo.

Pořad bohoslužeb o Vánočních svátcích

			Dolní Loučky	Olší	Žďárec
sobota	Štědrý den	24.12.	22:00	16:00	20:00
neděle	Slavnost Narození Páně	25.12.	9:15	8:00	10:45
pondělí	Svátek sv. Štěpána	26.12.	9:15	8:00	10:45
sobota	sv. Silvestra	31.12.	18:00*		
neděle	Slavnost Matky Boží Panny Marie	1.1.	9:15	8:00	10:45

* adorace

Ve světském životě

Mikuláš

Na svůj svátek nás navštíví sv. Mikuláš.

Žďárec: neděle 4. 12. po mši svaté Mikulášská farní kavárna

Olší: pátek 9. 12. po mši svaté

Výstava betlémů

8. ledna se v Dolních Loučkách uskuteční výstava domácích betlémů. Zapůjčte váš domácí betlémek, ať potěší i další lidičky. Betlémy se budou „vybírat“ v sobotu 7. ledna od 15 do 16 hodin v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Murphyho zákony: Svatořečení III

Z knihy Murphyho zákony o církvi, Tomáš Marný z Bludovic

Tímto obrázkem se loučíme s knihou Murphyho zákony o církvi, ze které jsme ve farním zpravodaji čerpali po dobu pěti let - od roku 2012.